

גליון מס' 8 - אלול תש"ע

בחדוהו

ביטאון מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משה ואהרן בכורהניו... קוראים אל ה' והוא יענם

לרגל מלאת 25 שנה
לפטירתו של הצדיק המופלא
רבי משה אהרן פינטו זיע"א
ה' אלול תשמ"ה - תש"ע

חייו, עובדות, סיפורי מופת
אשר התרחשו על קברו שבאשדוד

ההילולא הגדולה בראשות בניו
הרבנים הצדיקים שליט"א
ברחבת קברו בית העלמין באשדוד

דברות קודש

מהותה של שבת קודש
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

אסופת מנהגים לראש השנה

הכל הולך אחר החיתום

אורות ומראות

אש-דוד תוקד
על המזבח לא תכבה

מוסדות

"אורות חיים ומשה" אשדוד

רחוב האדמו"ר מבעלזא 43 אשדוד

טלפון: 08-8566233

פקס: 08-8521527

מוסדות

"פניני דוד" ירושלים

רחוב בית וגן 8 ירושלים

טלפון: 02-6433605

פקס: 02-6433570

מוסדות

"אורות חיים ומשה" ליון

20 bis. rue des muriers

69 villeurbamne

Tel: 04-78 03 89 14 Fax: 04-78 68 68 45

"אורות חיים ומשה" פריז

OHR HAIM VE MOCHE

rue du Plateau, 32

Paris – France – 75019

Tel. : +331-4208-2540 Fax : +331-4206-0033

עורך ראשי
הרב יוסף פרץ

עורך אחראי
הרב אריה מוסבי

חברי מערכת
הרב נתנאל מאושר
מנחם בק
נתן רחלזון

עורכת גרפית
ג. לוריא

כתובת המכון:

רח' בית וגן 8 ירושלים

טלפון: 02-6433605

פקס: 02-6433570

pinto_p@012.net.il

p@hpinto.org.il

בחצרות החיים

מקץ מס' 8 - אהל תש"ע

ביסאן מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל
בנשיאות סורו ורבו הגה"צ רבי דוד חניה פינסו שליט"א

משה ואהרן בכורהניז... קוראים אל ה' והוא יענם

לרגל מלאת 25 שנה
לפטירתו של הצדיק המופלא
רבי משה אהרן פינסו זי"ע
האב"ד תשס"ה - תש"ע
היו שבתות, ספורי מנחם
אשר התרחשו על קברו שבאשדוד
ההילול הגדול בראשות בני
הרבנים הצדיקים שליט"א
ברחבת קברו בית העלמין באשדוד

דברות קודש
מחנה של שבת קודש
הגה"צ רבי דוד חניה פינסו שליט"א

אסופת מנהגים
לראש השנה
הכל הולך אחר החתום

אורות ומראות
אש-דוד חוקר
על הסוכה לא תכבה

תוכן הענינים

4

דברות קודש

מאת מורינו ורבינו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
מהותה של שבת קודש

8

אנשי אמונה

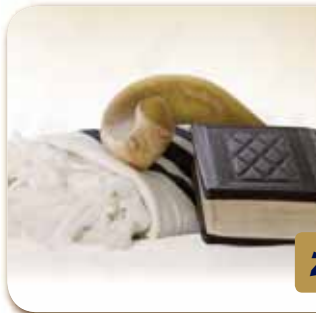
שבח מעלת הצדיקים
לרגל מלאת 25 שנה לפטירתו של
הגה"צ רבי משה אהרן פינטו זיע"א

18

אמונה ובטחון

ראיון עם מורנו ורבינו שליט"א

22

אסופת מנהגים לראש השנה

26

אורות ומראות

אש-דוד תוקד על המזבח לא תכבה
סקירה על מוסדות "אורות חיים ומשה" אשדוד

דברות קודש

מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

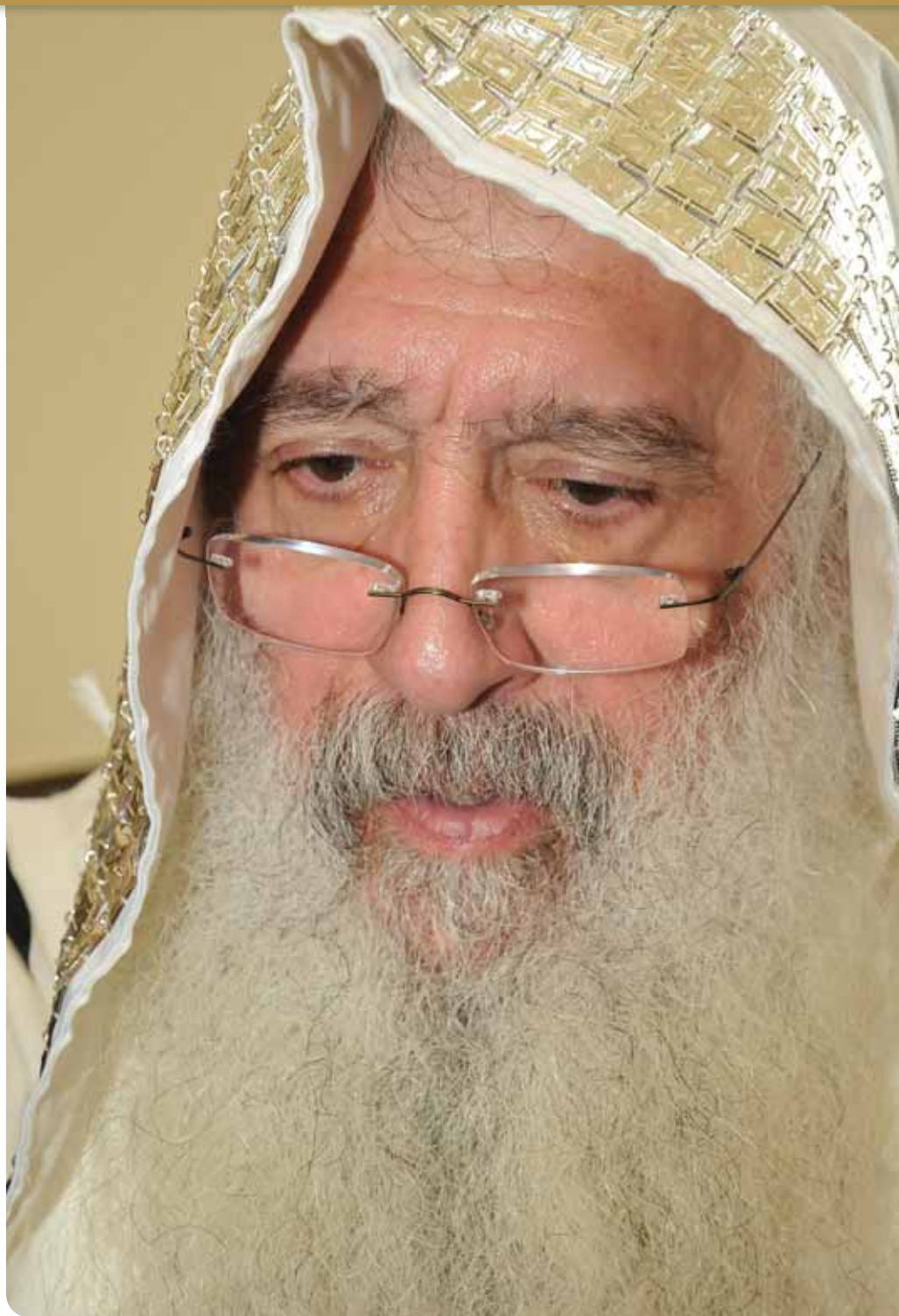
שבת ותורה - שתי מתנות

איתא במדרש אגדה (שמות לא, יח) "ויתן אל משה. מאי נתן לו וכו', התורה מתנה שנאמר ויתן אל משה [שם]. והשבת מתנה שנאמר [שמות טז, כט] ראו כי נתן לכם ה' את השבת.

והנה דברי המדרש ברור מללו, כי שתי מתנות נפלאות נתן הקב"ה לעם ישראל. המתנה האחת היא 'התורה' והמתנה השניה היא 'השבת', ואכן מהתבוננות בדברי חז"ל נמצא כי כן, דשבת ותורה נקראו מתנות טובות, שבת במה דאיתא בגמ' שבת (י, ב) "ואמר רבא בר מחסיה אמר רב חמא בר גוריא אמר רב הונתן מתנה לחבירו צריך להודיעו שנאמר לדעת כי אני ה' מקדשכם תניא נמי הכי לדעת כי אני ה' מקדשכם א"ל הקב"ה למשה **מתנה טובה** יש לי בבית גוזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיעם". וכ"ה בילקוט שמעוני שמות רמז ש"צ. ותורה כדמצינו "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו" דאיירי בתורה, וכן מצינו עוד שאחר ששבר משה את הלוחות נטה אהלו מחוץ למחנה ואיתא בילקוט שמעוני (שם רמז שצ"ד) "ומשה יקח את האהל. ריש לקיש אמר כשראה משה שאבדו **מתנה טובה** אף הוא כעס עליהם". ועוד מצינו שנקראה חמדה גנוזה, כדאיתא בילקוט שמעוני בכמה דוכתין שהיה הקב"ה משתעשע בה תתקע"ד דורות קודם בריאת העולם.

ונראה שאנשי כנסת הגדולה אף רמזו אודות כך, בתפילת שחרית של שבת, באומרם: "ישמח משה במתנת חלקו" - רמז על התורה שניתנה למשה במתנה כדכתיב "ויתן אל משה ככלותו" דאמר ר' יוחנן בנדרים (לה, ב) "בתחלה היה משה למד תורה ומשכחה עד שניתנה לו במתנה שנאמר ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו" וכן הובאו הדברים ברש"י שם, ונקראת 'תורת משה' כדכתיב "זכרו תורת משה עבדי"; "ולא נתתו ה' אלוקינו לגויי הארצות וכו'" - רמז לשבת שניתנה לבני ישראל בדוקא ולא לגויי הארצות, שהרי גוי ששבת חייב מיתה.

ואם נתבונן בדבר הרי שהחלוקה בין שתי המתנות - שבת ותורה - אומרת דרשני. וכי שני דברים נפרדים הם התורה והשבת. הלא השבת היא חלק מהתורה, שהרי היא חלק מתרי"ג מצוות, חלק מתורה שבכתב ומתורה שבעל-פה? ואם כן דיו שיאמר כי התורה מתנה טובה היא ובכלל מאתיים מנה.

מהותה של שבת קודש

**נמצא כי יסוד השבת
הוא האמונה והאות
בבורא עולם כי הוא ברא
עולמו מקדם בשה
ימים וההתבטלות
ועשיית רצונו עד כדי
כך שאף את המנוחה נח
האדם כפי רצונו יתברך,
ולא כאותם חופשים
החושבים שמנוחה היא
פריקת עול, חופשיות
מכל סממן יהודי ומכל
אחריות, אלא ההפך, גם
המנוחה צריכה להיות
בתוך המסגרת של
עבודת ה', כי גם המנוחה
היא כלי לעבודתו יתברך**

ולהורידה לבני האדם. ובאמת נביטה ונחזה מה קרה לאלו הארבעה שעלו לשמים בחיי חיותם [שיר השירים רבה פרשה א'], דכידוע ארבעה נכנסו לפרדס, רבי עקיבא, אלישע בן אבויה, בן זומא ובן עזאי. האחד נפטר, השני נשתבשה עליו דעתו, השלישי לא יכל לסבול מה שראה (אף שלבסוף עשה תשובה) ורק אחד והוא רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום. והנה משה רבינו ידע מה הוא העולם השמימי, שאינו עולם המצוות אלא עולם השכר והעונש, וידע איזה גדלות המחשבה נדרשת כדי לצאת משם בשלום. ובכל זאת נטל זאת על עצמו, בכדי לקיים שליחותו של מקום ולהוריד את התורה לעם ישראל – אכן "עבד נאמן".

ואותו משה – עבד נאמן, במה שמחתו - בזה שהוכתר בתואר עבד נאמן, לא חיפש משה דבר אחר - כי אם להגיע לתכלית עבודתו עד כי יעיד עליו רבו שנאמן הוא ובזו שמחתו.

מתנה ושמה שבת

ומשה יורד אל העם אחר ששה ארבעים יום וארבעים לילה על ההר, ואחר שקבל מבורא עולם שתי מתנות, המתנה הראשונה ניתנת בדוגמת לוחות הברית, והמתנה השנייה היא השבת. ומה מדויק הוא הנוסח; "שני לוחות אבנים הוריד בידו וכתוב בהם שמירת שבת". אנשי כנסת הגדולה משווים את עוצם מתנת השבת למתנת שני לוחות הברית, ואף שהיא חלק עשירי מהכתוב בלוחות - שווה היא ושקולה כנגד שני הלוחות.

ומכאן יש לנו ללמוד מה עצומה וגדולה מעלת השבת, עד ששקולה היא ככל התורה כולה, ולזאת הדגישו אנשי כנה"ג "כתוב

ובפשטות צריך לומר כי ענינו של דבר לאמור, כי התורה מצד עצם לימודה ולא מצד מצוותיה היא מתנה טובה וכדאמר דהמע"ה "לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעיני", לאמור כי בלימוד התורה בעיני איירי הכא, בהשתעשעות בחוקיה ומשפטיה מדובר ולא בקיום מצוותיה ולפיכך אין כאן כפל ענינים כלל וכלל. דמזכיר את לימוד התורה ואח"כ את מצוות השבת מצד עצם קיומה ודוק.

שמחתו של משה - "כי עבד נאמן קראת לו"

ושמא ניתן לתת בענין זה טעם נוסף. דהנה בנוסח התפילה אומרים אנו, מידי שבת בשבתו - "ישמח משה במתנת חלקו, כי עבד נאמן קראת לו". ולכאורה לשמחה מה זו עושה, על מה שמח משה – על מתנת חלקו; ומהי מתנת חלקו? "כי עבד נאמן קראת לו".

אם נשאל את עצמנו שמחה מה היא, הרי שבמחשבה ראשונה יעלה על לבנו כי תכליתה - הסרת כל הטרדות, חיים ללא דאגות, "וירא מנוחה כי טוב". אכן אצל משה מצינו שמושג השמחה שונה בתכלית, כי כל שמחתו היתה בהיותו "עבד נאמן". במתנה שכביכול אינה מתנה. שהרי ב'שבת' לא קבל שום מתנת זכות והנאה - אלא מתנה שכולה חוב וקבלת עול, עד כדי עבדות.

ודוקא במתנה שכזו שמח משה ביותר, על שעבודו המוחלט לה' יתברך עד שכל מהותו הוא לשרת את הקב"ה ועשיית רצונו, ושמחתו אמיתית היתה עד שמעיד עליו הקב"ה "כי משה עבדי נאמן" וכו'.

וענינו של דבר, כי כשאדם חש כי בן חורין הוא, הרי שעיקר שמחתו היא בהיותו כמה שיותר בן חורין, רחוק מעול ומטרדות. אך אדם שבכל מהותו הינו עבד, השמחה שלו היא כאשר עושה הוא את רצון אדונו, כאשר נקרא הוא "עבד נאמן". וכאשר עדות זו כי הינו "עבד נאמן" תגיע מאדונו הרי שלא יהיה גבול לשמחתו.

ולפיכך משה, שהיה עבד ה' בכל מהותו, חיפש תמיד כיצד להתבטל יותר ולהשתעבד יותר, ולפיכך בקבלו את התורה הקדושה, שכל מהותה השתעבדות לבורא עולם, לא היה גבול לשמחתו.¹

והנה עבודתו הנאמנה של משה באה לידי ביטוי כבר בשעה שעלה על הר סיני להוריד את התורה לעם ישראל. כדאיתא בחז"ל דבעלותו לשמי רום רצו מלאכי השרת לשורפו ברצותו ליקח את התורה

1. ואפשר לבארו לפ"ז בב' אופנים, או דנימא "ישמח משה במתנת חלקו" ולמה שמח כי במהותו "עבד נאמן קראת לו", ועבד נאמן שמח כשיכול להשתעבד יותר לאדונו. או דנימא "ישמח משה במתנת חלקו" כי על ידי שקבל את מתנת חלקו הזו נקרא שמו כ"עבד נאמן". ודוק.

יום השבת הוא חלקו של כל אחד ואחד, שהרי "טועמיה חיים זכו", כל טועמיה ללא הבדל. לא רק תלמידי החכמים, לא רק צדיקי עליון, אלא כל אשר בשם ישראל יכונה יש לו את היכולת לקבל את השפעתה המופלאה של השבת. ועליו מוטל רק להיכנס תחת הגדר של 'טועמיה'. וכיצד 'טועמים' את השבת? על ידי ששומרים אותה כראוי, כי האדם המשעבד עצמו ביום השבת בכל הענינים, בשמירתה, בקיום מצוותיה, באזהרותיה ובתפילותיה, הרי שטועם הוא את חלקו בשמחת השבת.

השומר ומקיים את מצוות השבת מכל הנאת השומר והמקיים מצוות אחרות, כי אדם המשעבד את רצונותיו ביום זה תוך ויתור על עניניו - אדם המכניס עצמו בעול שמירת השבת, הנאתו עד אין קץ.

וכשלוך את סידור התפילה בידו ואומר "ישמח משה במתנת חלקו" הרי ששמחה של שלמות - ושלמות של שמחה אופפת. שמחה של שלמות, הנאת ואושר המצוה שזכה לקיים חלקו כשמחתו של משה רבינו. ושלמות של שמחה שהגיע אף הוא לחלקו ב"עבד נאמן" - שמחתו של משה רבינו.

נמצא כי יסוד השבת הוא האמונה והאות בבורא עולם כי הוא ברא עולמו מקדם בששה ימים והתבטלות ועשיית רצונו עד כדי כך שאף את המנוחה נח האדם כפי רצונו יתברך, ולא כאותם חופשים החושבים שמנוחה היא פריקת עול, חופשיות מכל סממן יהודי ומכל אחריות, אלא ההפך, גם המנוחה צריכה להיות בתוך המסגרת של עבודת ה', כי גם המנוחה היא כלי לעבודתו יתברך.

הרי כי פניהם איש אל אחיו וכמטבע בעל שני צדדים הם - האמונה והעבודות, עבודת מוחלטת זו אמונה מוחלטת, אדם המפקיר גורלו ביד אדונו הינו מאמין בגדלותו של אדונו וביכולתו לספק צרכיו ודאגותיו, והשומר את השבת - פרט להכרזתו כי עבד נאמן הוא, הרי כל מהותו היא אמונה. אחרי שזונח כל עניניו ודאגותיו ומפקיר עניני פרנסתו ומחיותו, הרי שמצהיר הוא לעין כל כי יש אדון לבירה ואני עבדו ובו אני מאמין. ולא עוד אלא שמתבטל כלפיו כליל ונח את מנוחתו בהתאם לציוויו.

הרי לנו הסבר במה שדרשו רז"ל כי שקולה שבת כנגד התורה כולה, שהרי כל התורה כולה ענינה קבלת עול מלכות שמים והתבטלות בפני בורא עולם, ובשבת ניכרת התבטלות זו ביתר עוז וביתר שאת.

לימוד התורה בשבת

ואכן התורה והשבת הגם ששקולים הן זה כנגד זה, הגם שנחשבים הם כשתי מתנות נפרדות, הרי שמשלימים האחד את משנהו, כי הלומד תורה בשבת שכרו הרבה מאד, וכפי שכתב הרב בן איש חי (שנה שניה

להדליק אש אף כשנצרך הדבר לנוחותו, אלא מנוחה כפי שציווהו בוראו.

נמצא כי ביום זה נדרשים אנחנו להפגין את עבודתנו לבורא עולם, ואת התבטלותנו אליו, לעיני כל. שהרי אין התבטלות גדולה יותר מאשר ביטול המנוחה!

וזהו שאומרים אנו בתפילת שבת - "וגם במנוחתו לא ישכנו ערלים", כי מנוחת השבת מנוחה מיוחדת היא, וגוי ששבת חייב מיתה, כי הוא אינו רשאי לקרב כל כך אל הקודש, דאין לו את הזכות להתבטל כלפי שמיא כעבד לפני מלכו, כבן אצל אביו. ואומנם רשאי הוא לנוח את מנוחתו כפי שרוצה וחפץ, להדליק אש בשבת, לבשל ולנהוג, ואם ינהג כך אינו חייב מיתה, כי לא זו היא מנוחת השבת האסורה לו - כי המנוחה השבתית היא ההתבטלות!

ושורשה הוא האמונה התמימה, כי השם יתברך הוא אשר ברא את העולם בששת ימי המעשה וכלה ממלאכתו ביום השביעי, ולפיכך גם אנו נחים ממלאכתנו ביום זה "ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש". ולבורא עולם אנו מתבטלים במנוחתנו, דאם בשאר ימות המעשה האדם פועל כעבד לרצונותיו לתאוותיו ולמאוייו, עמל להשיגם ולהגדיל את רכושו, הרי שביום זה הוא עבד לרצונו יתברך.

ואכן יום השבת הוא חלקו של כל אחד ואחד, שהרי "טועמיה חיים זכו", כל טועמיה ללא הבדל, לא רק תלמידי החכמים, לא רק צדיקי עליון, אלא כל אשר בשם ישראל יכונה יש לו את היכולת לקבל את השפעתה המופלאה של השבת. ועליו מוטל רק להיכנס תחת הגדר של 'טועמיה', וכיצד 'טועמים' את השבת - על ידי ששומרים אותה כראוי, כי האדם המשעבד עצמו ביום השבת בכל הענינים, בשמירתה, בקיום מצוותיה, באזהרותיה ובתפילותיה, הרי שטועם הוא את חלקו בשמחת השבת, וגם עליו יכריזו "ישמח... במתנת חלקו" כעל משה רבינו - שהרי לכל יהודי חלק וניצוץ בנשמתו של משה רבינו, כדאיתא בזוה"ק דאתפשטותיה דמשה בכל דרא.

והאמת תורה דרכה, כי גדולה הנאת

בהם שמירת שבת", כמכריז - אלו הלוחות שהוריד משה, מה? - 'וכתוב בהן שמירת שבת', שידעו הכל כי השומר את השבת כאילו קיים את התורה כולה.²

ואכן את ההקבלה הזו שבין שבת לתורה מצינו כבר במדרש תנחומא בפ' כי תשא, "אמר רבי יהושע בר נחמיה, אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל, שמרו את השבת שהיא שקולה כנגד כל התורה. כתיב בשבת, 'שמרו את יום השבת' (דברים ה, יב). ובתורה, 'כי אם שמור תשמרון' (שם יא, כב). השבת נתנה על ידי משה, ראו כי ה' נתן לכם השבת (שמות טז, כט). והתורה על ידי משה". הרי אומר כי שקולה שבת כנגד כל התורה כולה.

אכן אכתי לא בארנו מה טעמו של דבר, אמאי גדולה מעלתו של השומר את השבת עד כדי כך ששקול כאותו המקיים את התורה כולה, ומדוע הודגש הדבר כהכרזה לכל העולם כולו שמתנת השבת שווה למתנת לוחות הברית.

שבת - התבטלות במנוחה

הנה, אם נתבונן נמצא כי הציווי האלוקי על שמירת שבת אינו כשאר ציוויים בהן מצווה האדם לעשות כך וכך ויצא ידי חובתו. השבת היא מערכת חיים של יום אחד, שכלולים בה הרבה ענינים. ראשית על האדם מוטלת החובה לשנות את הרגליו הטבעיים, שכן בדרך הטבע האדם יוצר ופועל פעולות, ובא הציווי האלוקי ואומר לאדם חדלו ביום זה אינך פועל כפעולתך הטבעית, ביום הזה אינך אלא עבד הפועל לפי צו אלוקי. מחוייב אתה לנוח ולחדול ממלאכה אך בו בזמן אין אתה הקובע איזו מנוחה תנוח, כי מנוחתך אינה כפי ראות עיניך אלא כפי החלטת ההשגחה העליונה. שהרי בשבת אין האדם יכול לתכנן את מנוחתו לפי ראות עיניו, אין הוא רשאי לצאת ולהסתובב במכוניתו, אין רשאי הוא

2. ועל אף ששבת כבר נתנה להם קודם מתן תורה עוד בהיותם במרה, כמבואר בחז"ל וכמובא ברש"י עה"ת, אך במתן תורה נתנה שוב. ויעויין מה שהרחיבו בכך בספרים.

"ומגדלתו ומרוממתו" על כל המעשים

דבר נוסף יש בה במתנה זו שמגדלת את מקבלי המתנה, מלבד מה שמקבל האדם את המתנה בזה שלומד תורה, גם מתגדל ע"י כך והופך לבעל שיעור קומה. וכדתנו רבתינו בתחילת פ"ו מאבות, "רבי מאיר אומר, כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה; ולא עוד, אלא שכל העולם כולו כדאי הוא לו. נקרא רע, אהוב, אהב את המקום, אהב את הבריות, משמח את המקום, משמח את הבריות; ומלבשתו ענוה ויראה, ומכשרתו להיות צדיק וחסיד וישר ונאמן, ומרחקתו מן החטא, ומקרבתו לידי זכות; ונהנין ממנו עצה ותושיה, בינה וגבורה, שנאמר (משלי ה, יד) "לי עצה ותושיה, אני בינה לי גבורה" ; ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין; ומגלין לו רזי תורה, ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק; והוי צנוע, וארך רוח, ומוחל על עלבונו; ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים". לכל זאת זוכה האדם בזכות שלומד ועמל בתורה הקדושה, בזכות זאת שמשמש במתנה הנפלאה שנתן לו בורא עולם.

הנה זה לא מזמן הגיעו לידי כמה ספרים מכמה מקומות, אשר ניכר על מחבריהם כי גדולים היו הם מאוד, ספרים של רבני טונים, מרוקו, תיזניץ, ורואים אנו כי על אף שמקומות אלו היו מקומות רחוקים ממרכזי התורה, על אף כל זאת גם בהם גדלו גדולי תורה בעל שיעור קומה כה רב. כי הכל לפי רב המעשה ובלבד שיכוון לבו לשמים, מסירות נפשם לתורה ואהבתם לתורה הביאתם לשקוע במעמקי מצולה, לכתוב ספרים נשגבים, ולדלות פנינים ערבים מים התורה.

כי זוהי סגולה נפלאה הטמונה בנתינת התורה. כי בכל מקום, בכל שעה ובכל זמן יכול אדם להשתקע בתלמודה ולצמוח על ידה, בכל מקום כמו פריז או ליון, או בעיירות נדחות – כי אם יהיה נדח בקצה השמים משם יקבצך, גם משם יכול תוכל לגדול בתורה עד למאור. כי כל מה שצריך האדם הוא ללמוד! ורק בו תלוי הדבר, "לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא!"

מתן תורה - גם היום

ואם כבר נגענו בענין לימוד התורה, זאת יש לנו להוסיף, כי התורה הקדושה, אותה מתנה טובה, אותה חמדה גנוזה, שנתן לנו הקב"ה, אין דוגמתה. שהרי לתורה אין סוף ואין חק, ים התלמוד כה עצום עמוק ורחב, כך שגם אם ילמד האדם כל ימיו את התורה הקדושה עדיין לא יסיימה, ואף אם ילמד כל התלמוד, בבלי וירושלמי, ספרא וספרי, אפילו הכי אין זאת אלא מעט, כטיפה מן הים, שהרי עמוקה היא מארץ מדה ורחבה מיני ים.

ומעתה הרי שהמתנה שנתנה לנו מאיתו יתברך, הרי היא מתנה גדולה בכמותה וגדולה באיכותה, ולא עוד אלא שניתנת היא לנו בכל רגע ורגע מחדש. כי אדם המתייגע על התורה הרי שהוא בבחינת 'מקבל' ולכל מקבל יש 'נותן' הרי שניתנת לנו התורה בכל עת.

פ' שמות "ארז"ל לא נתנו שבתות לישראל אלא לעסוק בהם בתורה. והיינו כי ישראל יש בהם כח לבנות בנין רוחני ועליוני ע"י עסק התורה, ולכן נקראו בנאים, וכמ"ש חז"ל על הפסוק וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך. וזה הבנין שבונים אותו ע"י עסק התורה, הוא נעשה בחלק עוה"ב, ולכן בשבת שהוא מעין עוה"ב, כמ"ש חז"ל, צריך להרבות בו בעסק התורה כי אז יצליחו בו יותר בבנין הרוחני, ולכן כתבו המקובלים ז"ל דגדול הפועל הנעשה מעסק התורה ביום שבת אלף פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול".

היינו כי חצי שעה שלומד האדם בשבת שקולה כנגד 500 שעות שילמד ביום חול! חמש מאות שעות!! 10 דקות שילמד בשבת שקולים כנגד 10,000 דקות ביום חול!!! היש לנו מושג בכך?

והם הם הדברים, כי אמנם ב' מתנות טובות הם, אך כאשר משתמשים בשתיהן יחדיו, המתנה עולה לאין שיעור!

"משה ואהרן בכהניו... קוראים אל ה' והוא יענם"

לרגל מלאת 25 שנה לפטירתו של האי צדיק ועניו, רבי **משה אהרן פינטו זי"ע"א**, מביאים אנו בפני הקוראים מדברי בנו מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, במעלת הצדיקים והשתטחות על קברם, וכמה סיפורים מופלאים שלהם היה עד • כמו כן טיפה מן הים ממעשיו והנהגותיו בקודש.

אנשי מונה

שבח מעלת הצדיקים

מורנו ורבנו הגה"צ

רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

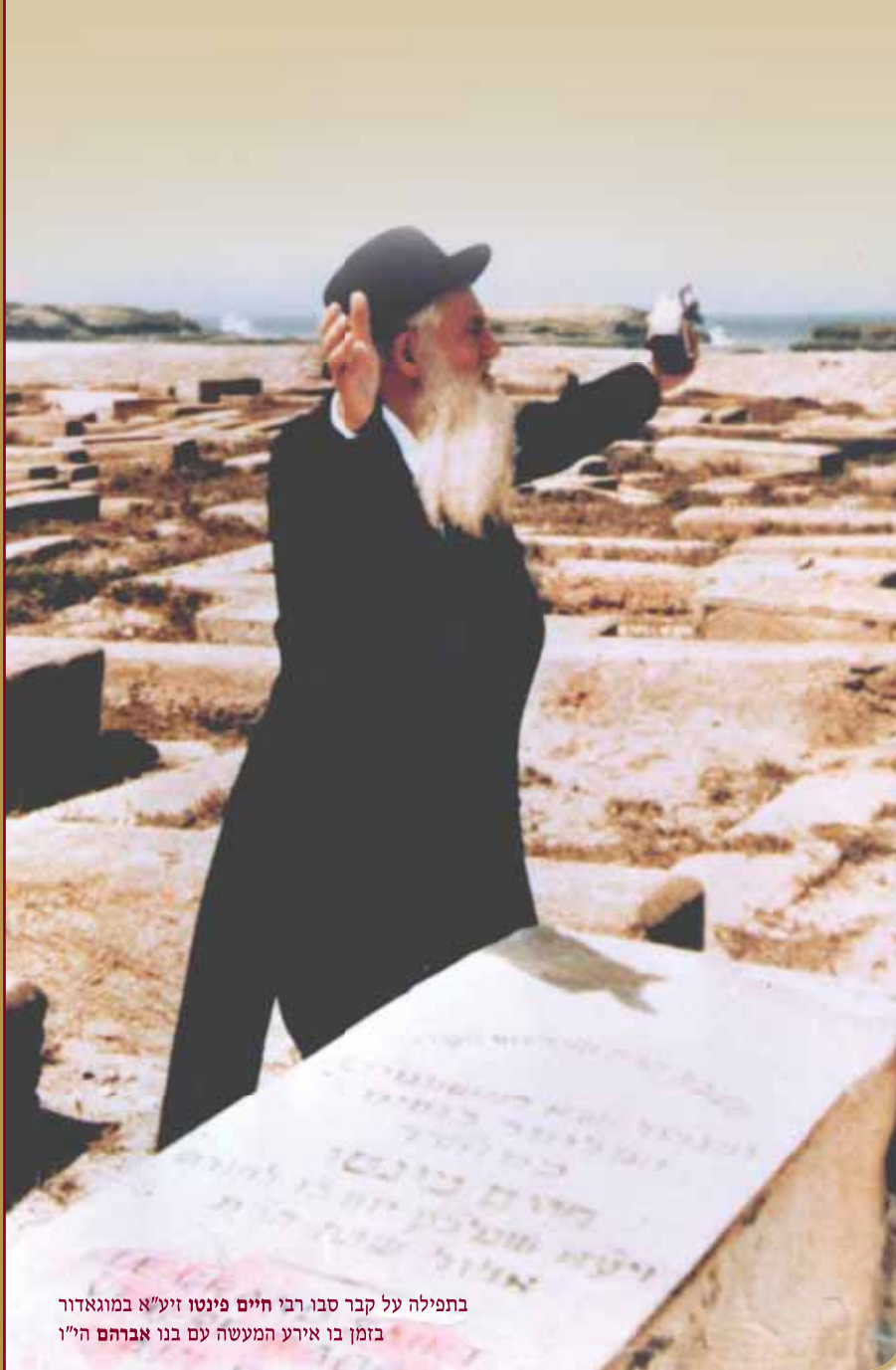
"ראה הקב"ה שצדיקים מועטים
עמד ושתלן בכל דור ודור"

מתקרבים אנו בצעדי ענק לימים הנוראים, ואין יהודי אשר לא מתמלא ליבו חיל ורעדה מיום ראש השנה- יום הדין שבו הקב"ה דן את כל האדם ושופט אותו על פי מעשיו. וכמובן שכל אדם משתדל לפשפש במעשיו ולתקן את דרכיו ולשוב בתשובה שלמה, בכדי לצאת זכאי בדין ולהיחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום.

וכתב הרמ"א (אורח חיים תקפ"א סעיף ד') ויש מקומות שבערב ראש השנה נוהגין לילך על קברי הצדיקים ולהרבות שם בתחנונות, עד כאן. ונתתי טעם למנהג הקדוש הזה והוא מפני שבעת בה עומד האדם למשפט הוא זקוק לעורך דין ממולח, שיעמוד בפרץ כנגד המשטינים וימליץ טוב בעדו כדי שיזכה בדין. והצדיקים הקדושים נשמתם עדין הם הסגורים ועורכי הדין הטובים ביותר שיש לאדם. כי מי כמותם, אשר במשך כל ימי חייהם לחמו נגד יצרם הרע במסירות נפש גדולה, ועמדו נגדו בעוז ובגבורה והם יודעים עד כמה גדול ועצום כוחו של היצר הרע ועד כמה קשה להילחם נגדו.

בתפילה על קבר סבו רבי חיים פינטו זיע"א במוגאדור
בזמן בו אירע המעשה עם בנו אברהם הי"ו

לדאוג שנגיע לשם בדחיפות רבה. הערתי את בעל הבית מר מרדכי כנפו וכן את השכן מר יצחק פרץ, וכך נסענו לשם.

בהגיענו לבית החיים, נפנה אבא זצ"ל מיד לעבר ציונו של רבנו חיים זצוק"ל ובהשתחו על הקבר- החל לזעוק בקול רם ומר באומרו "האם בשל העובדה שעזבתי את הארץ הקדושה לפרק זמן קצר- ימות בני אברהם הי"ו חלילה!?!... אינני חוזר לארץ אם חלילה וחס יארע לו דבר אסון. ולא זו בלבד- אלא איככה אוכל להביט בפני אשתי ומה אטען לפני, והרי היא תבוא לפני בתביעה צודקת ותאמר, האם את כל העולם הינך מזכיר בתפילותיך ושופך שיח ליבך עליהם ואילו את בנך זנחת ואינך דואג להתפלל עבורו להצילו מכל רע?! כך היה זועק כ"ק אבא זיע"א מקירות ליבו, ועוד הוסיף ואמר "אם חלילה יארע דבר מה לאברהם בני הי"ו- אינני חוזר שוב לארץ ישראל"... תפילתו הזכה של אבא אשר נאמרה בעוז ותעצומות נשמעה

אשר הקדיש כל ימיו לתורה ופירש מהבלי העולם הזה.

הדבר אירע לפני כשלושים וחמש שנה, לאחר תקופה ארוכה שאבא זיע"א לא יצא מפתח ביתו. ואנכי עודדתי אותו שניסע יחד למרוקו להשתטח על קברי הצדיקים זיע"א הטמונים שם. ואכן- לאחר מאמצי שכנוע רבים, נאות אבא זצ"ל לנסוע. בהגיענו למרוקו התארחנו בביתו של מר מרדכי כנפו בעיר קזבלנקה. באחד הימים, לפנות בוקר כאשר בני הבית כולם נמו את שנתם העיר אותי אבא זיע"א משנתי. השעה הייתה ארבע לפנות בוקר, ואבא ע"ה העיר אותי בחיפזון וציווה עלי לקום מייד. תמהתי מאוד לפשר הדבר וביקשתי הסבר מאבא להיכן עלינו ללכת בשעה כזו? ואבא זיע"א השיב לי שנלך לבית החיים להשתטח על קברו של הסבא קדישא רבנו חיים פינטו זצוק"ל זיע"א. תמהתי והשבתי- כיצד נגיע לשם? אולם אבא זצ"ל השיבני- עליך מוטל

וצריך להיות גיבור גדול כדי לנצחו וכמו שאמרו חז"ל (אבות ד' א') "איזהו גיבור הכובש את יצרו" וכשבא היהודי להשתטח על קברי הצדיקים והוא מבקש רחמים על עצמו בזכותם- תיכף אותם הצדיקים עומדים לפני כיסא הכבוד ואומרים להקב"ה "ריבונו של עולם, מלא משאלות ליבו של היהודי הזה לטובה ולברכה, וגם אם חטא לפניך והרבה פשע ואשם- מחול סלח לו ברחמיך הרבים, כי אנו יודעים היטב אלו ניסיונות קשים עוברים עליו מפאת היצר הרע שבקרבנו. ובאמת שחפצה נפשו להתקרב אליך ולעשות רצונך בלבב שלם, אלא שיצר הרע החזק ממנו- מסייתו לעבור על מצוותיך, ואנו יודעים בבירור כי אין זה דבר של מה בכך מאחר ואף אנו היינו בעולם הזה ונלחמנו נגד היצר הרע במסירות נפש ועמדנו בפרץ כנגדו". וכמובן שדברי הסנגוריה הללו מחוללים רעש גדול בשמים והקב"ה מהפך בדין לזכותו של אותו אדם וחותמו לאלתר לחיים טובים ולשלום.

שושלת גדולה של צדיקים קדושים וטהורים יצאו ממשפחת פינטו המעטירה לדורותיה, ושמעם יצא בכל רחבי תבל, ותוקף גדולתם נודע בשערים בכל הארץ. ושני קדושי עליון שהיו עמודי עולם- יום הילולתם חל בחודש אלול דווקא, חודש אשר כל כולו רחמים וסליחות ואשרי המשתטח על קברם בימי החודש הקדוש הזה ובוודאי יהיו הם למליצי יושר בעדו להוציא דינו לאור. האחד הוא הצדיק הקדוש, הסבא קדישא מר זקני רבנו חיים פינטו הגדול זצוק"ל זיע"א, שנפטר בכ"ו באלול, והשני בקודש- אדוני אבי עטרת ראשי המקובל רבי משה אהרון פינטו זיע"א. אבא זצ"ל- במשך כל ימי חייו התרחק מן הפרסום וברח מן הכבוד כבורח ממפני האש, ואף מפתח ביתו לא היה רגיל לצאת. כל ימיו הסתופף בקרן זוית ועמל בתורה הקדושה ויגע בעבודת ה' יתברך. אולם לאחר פטירתו- הודיע הקב"ה גדולתו בשער בת רבים ונודע שמו לשבח ולתהילה וכמו שאמרו חז"ל (חולין ז'): גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, מפני שרק לאחר פטירתם ישנה אפשרות לספר רבים על גודל מעלתם ותוקף קדושתם.

"ידעתי בני, ידעתי"

ואספר בפניכם כמה מעשיות מגדולתו של אבא זיע"א. רבים הם המופתים והמעשים אשר ידועים לנו, וכל אחד ממשפחתנו יש לו באמתחתו סיפורי הנהגות ואירועים מחייו של כ"ק אבא זיע"א- סיפורים שבכוחם לרומם את נפשו של השומע אותם, להבין מעט מזער על גדולת עוצמתו הרוחנית של אבי מורי זיע"א. מן הסיפורים אשר ברצוני להביא כאן ניכרת בבירור העובדה שבקרבו של אבא זיע"א פיעמה רוח הקודש, אשר זכה לה מתוקף היותו בן של קדושים, צדיק

יחד עם אדם נוסף ישבו במושב האחורי. כשהגענו לביקורת הדרכונים, עצר אותנו השוטר הממונה ואמר "אכן, אני רואה שאתם שלושה. הציגו לפני בבקשה שלושה דרכונים לחתימה"..." ויהי הדבר לפלא, מאחר ואברהם הי"ו ישב לצידו והיה נראה בביור כי אנו ארבעה אנשים. זו עובדה שלא היה ניתן להסתיר, אלא שיד ה' יתברך הייתה בדבר כפי שאבא זצ"ל צפה מראש. וכך פנינו לדרכנו ונכנסנו למדינת מרוקו כשפינו מלא שיר ושבחה לחי העולמים.

תקופה ארוכה נשארו במרוקו, ובמשך כל הזמן הזה- היה אברהם הי"ו נוסע אחת לשבוע כשהוא צולע על ירכו ומהלך על קביים- להשתטח על קברו של הסבא קדישא רבנו חיים פינטו זצוק"ל זיע"א. לעיתים הוא היה נוסע אף פעמיים בשבוע, כל זאת כאשר הדרך מקובלנקה לאסוויירא ארכה שעות רבות כי מדובר במרחק של למעלה מאלף קילומטרים... השומרים הערביים אשר שוהים דרך קבע במקום, כבר הכירו את אברהם הי"ו נכדו של הצדיק וכיבודו בכבוד גדול. והנה באחד מן הימים, בהגיעו להשתטח כהרגלו על ציונו של הצדיק- נפנה אברהם הי"ו לעבר קברו של הצדיק ובהשתטחו בדמעות ביקש וזעק בקול רם שבורא העולם יחיש החלמתו המהירה ויוכל לצעוד ככל האדם על רגליו. השומר הערבי פנה אליו ואמר- "מה פשר הדבר, מדוע הינך צועק?" ואברהם ענה לו בפשטות- "היום אני חייב להתהלך ככל האדם ללא קביים וללא כל עזרה..." אמר לו השומר הערבי בכאב- "דע לך, דבר כזה לא מתרחש ביום אחד, הינך חייב להמשיך עם הקביים עד שה' ירחם עליך ממרומים". "אולם אני צעיר לימים", ענה לו אברהם "טרם נשאתי אשה, ואיזו אשה תיאות להינשא לבעל מום כמוני?!" ועוד הוסיף ואמר "אם זכותו של הקדוש הטמון כאן, רבנו חיים פינטו זיע"א, עמדה לי

שחל שיפור כלשהו. אולם נמסר לנו כי הוא שרוי בתרדמת עמוקה, מחוסר הכרה ומצבו בכי רע רח"ל. הוא עבר כשלושים ניתוחים... והמצב לא השתפר. והנה לפתע לאחר כחודש ימים נפנה אלי אבא זיע"א ואמר- "עלינו להתכונן לנסיעה חזרה הביתה, כי בסייעתא דשמיא מחר צפוי אברהם להתעורר ולחזור להכרתו"..." אנכי אשר כבר הכרתי בעובדה שרוח הקודש מפעמת בקרבו של אבא זיע"א- שמחתי מאוד והאמנתי באמונה עצומה שכך אכן יקרה. והנה למחרת, עוד טרם הגיענו לארץ ישראל, בזמן בו המתנו לטיסה מצרפת לישראל הודיעונו טלפוניית בשמחה עצומה כי אברהם הי"ו שב להכרתו ומצבו משתפר... שוב ושוב זכיתי לראות את גדולתו העצומה של אבא זיע"א אשר חזה מראש את הקורות.

אך בזה הסיפור עדיין לא תם. לאחר מספר שנים שבהם עבר אברהם הי"ו ניתוחים וטיפולים מפרכים, והוא נותר צולע על ירכו ומהלך על קביים- נפנה אלי אבא זיע"א וביקש שאקח אותו עימי למרוקו להשתטח על קברי הצדיקים ולהודות על הנס שעשה ה' עימנו. אך עמדה בפנינו בעיה לא פשוטה מאחר ואברהם הי"ו החזיק בדרכון ישראלי, וכאמור היחסים בין ישראל למרוקו באותה תקופה לא היו טובים, ולכן לא הייתה אפשרות שאברהם ייכנס למרוקו. כששאלתי את אבא זיע"א על כך הוא ענה לי בפשטות- "אל דאגה, ה' יתברך יהא בעזרכם והדרך תיפתח לפניכם".

שכרנו רכב ונסענו מספרד למרוקו. ביום שבת קודש שהינו בספרד בבית דוד, אחיה של אמא שתחי'. וביום ראשון יצאנו לדרך כאשר אופף אותנו חשש גדול שמא נאלץ לשוב על עקבותינו ריקם. עברנו את הדרך כשאנו שמים פעמינו לעבר הגבול היבשתי שבין ספרד למרוקו. אנכי נהגתי ברכב, כשלצידו ישב אברהם הי"ו, ואמא שתחי'

למרחוק. ואנו אשר עמדנו מן הצד נבוכים והמומים- לא הבנו מאומה מן המתרחש ולא ירדנו לסוף דעתו של אבא זצ"ל. אף האנשים הסובבים אותנו פנו אלי וביקשו לדלות מידע כלשהו, בחושבם שאנכי יודע במה מדובר ומה אירע, אולם לא ידעתי מה לענות להם כלל מאחר וכמובן אף אני לא הבנתי מה אירע לאברהם אחי, ורק דאגה עצומה ופחד גדול אפף אותי.

#תמונה כשהוא מתפלל פורש ידידו למעלה: בתפילה על בנו אברהם הי"ו ליד קבר רבי חיים הגדול זיע"א

כזכור, הסיפור התרחש לפני שלושים וחמש שנה. באותה תקופה הייתה התקשורת בלתי מפותחת בעליל, כך שלא היה ניתן כלל להתקשר טלפונית ממרוקו לישראל ולברר מה אירע. כמו כן היחסים הדיפלומטיים בין מרוקו לישראל היו רעועים ביותר ולכן לא התאפשר לשלוח מכתב הביתה. ניגשתי לאבא זצ"ל ושאלתי מה לעשות? אך הוא נפנה אלי ואמר "אחיך אברהם בסכנת חיים"..." אמר ולא יסף. לא ידעתי את נפשי וניסיתי ליצור קשר טלפוני עם משפחה בצרפת, וביקשתי מהם שיתקשרו לארץ ויבררו מה אירע וייצרו עימנו קשר בחזרה.

מספר שעות לאחר מכן התברר גודל האסון שאליו נקלע אברהם אחי הי"ו. אירעה תאונת דרכים קשה ביותר והוא היה מעורב בה, ומאחר והיה נראה לכוחות ההצלה כי הוא נהרג רח"ל- הם פינו אותו מזירת התאונה יחד עם ההרוגים, אולם בחסדי שמים גילה אחד מאנשי ההצלה כי עדיין פועם בקרב ליבו דופק חלוש ביותר ועל כן פינוהו לטיפול נמרץ בדחפיות רבה והחלו במאמצי החייה, כאשר מצבו היה מוגדר אנוש רח"ל והוא היה נתון בסכנת חיים ממשית, וחיייו היו תלויים מנגד.

ואת כל התרחיש הנורא הזה צפה כ"ק אבא זיע"א ברוח קדשו עוד קודם שהתרחש, וכבר הזדרז להעתיק עליו בתפילה ולעורר רחמי שמים עבדו. ימים רבים לאחר מכן עוד ביררנו את הדבר לפרטי פרטים, ואת השעה המדויקת שבה התרחש האסון ונודע מעל לכל ספק- כי אבא זיע"א צפה את הדבר כשעתיים(!) לפני שאירע.

עבורי הייתה זו ההזדמנות הראשונה, אשר לאחריה באו רבות- להבין ולהכיר בכך שכ"ק אבא זצ"ל היה בעל רוח הקודש. כשניגשתי לפניו ואישרתי את הדברים כי אחי אברהם הי"ו נפגע קשות בתאונה, הגיב אבא בענוות חן כשצער נסוך על פניו ואמר "ידעתי בני, ידעתי". ועוד הוסיף לומר לי כי לא נצא ממרוקו, ממקום קבורת הצדיקים זיע"א עד שאברהם הי"ו ישוב לאיתנו.

מידי פעם יצרנו קשר עם בית החולים והדבר לא היה קל ופשוט, כאמור. אך אנו רצינו להתעדכן בכל פעם מה מצבו של אברהם הי"ו ומה מתרחש עימו מתוך תקווה

הפעם הראשונה ששמע המקום הזה הגיע לאוזניה, ונפנתה לדרכה חדורה באמונת הצדיק שדבריו לא ישובו ריקם כי "צדיק גוזר וה' מקים".

לאחר תקופה היא הגיעה שוב לאבא זיע"א. אבא נפנה אליה ואמר "האם זכית כבר להינשא?" ענתה האשה, כי טרם זכתה אולם היא באה לבקש את ברכתו של אבא בעניין אחר. אמורה בקרוב להתקיים חתונה בפריז של אחד מקרובי משפחה, והיא מעוניינת לנסוע להשתתף. אולם יש לה פחד מן הטיסה ולכן באה לבקש את ברכתו של כ"ק אבא זיע"א שהכל יעבור בסייעתא דשמיא לשלום. אבא ע"ה בירך אותה מעומק ליבו והוסיף ואמר "כשתשובי לארץ, כבר זה יהיה בליווי החתן"...

האשה פנתה לדרכה בשמחה, חדורה באמונה תמימה ושלמה בצדיק. היא נסעה לפריז והשתתפה בשמחה המשפחתית ומשפנתה לשוב לארץ, הזמינה מונית שתיקח אותה לשדה התעופה. בדרך היו עומסי תנועה כבדים והמונית התעכבה מאוד מלהגיע ליעדה. כשהגיעו לשדה התעופה כבר התברר שהטיסה לארץ יצאה לדרכה... באותה תקופה לא הייתה זמינות גבוהה של טיסות מפריז לישראל ולכן נאלצה האשה להמתין לטיסה הבאה שתצא רק למחרת בבוקר.

בעומדה בשדה התעופה כשצער רב ממלא את ליבה- נתקלו עיניה באדם מתנשם ומתנשף אשר הגיע כשהוא גורר בכבדות את מזוודותיו. מן השיחה עימו התברר שאף הוא היה בדרכו לישראל והפסיד את הטיסה... לאחר מילים בודדות הם נפרדו לשלום ופנו איש לדרכו.

למחרת בבוקר הם שבו להמתין לטיסה הבאה שתצא ועמדו בתור לקבלת מספרי מקומות הישיבה. מן השמים זימנו ששניהם קיבלו מקומות ישיבה סמוכים, וכך בשהותם על המטוס הם החלו לשוחח. האיש סיפר לה כי אתמול הוא איחר להגיע לטיסה מפני שטיסתו ממכסיקו התעכבה. היא שמעה את השם "מכסיקו" והחלה להחוויר כשזכרה שאבא זיע"א אמר לה פעם כי זיווגה נמצא במכסיקו. ואז בהמשך השיחה שאל אותה האיש "מהיכן את?" והיא סיפרה כי מוצאה ממרוקו. האיש החל לצחוק בקול רם ואמר "מעניין שלפני מספר שנים אמר לי רב חשוב מאוד שזיווגי יהא ממרוקו". לאחר בירור קצר התברר שאותו רב חשוב הוא לא אחר מאשר אדוני מר אבי זיע"א. בשמוע האשה כל זאת כמעט והתעלפה, כי הבינה בבירור שדבריו של אבא זיע"א מתגשמים במלואם לנגד עיניה, והנה זיווגה המיועד עומד לפניו כאשר אמר לה אבא זיע"א, ואכן היא זוכה לשוב לארץ הקודש עם חתנה המיועד... מיד סיכמו ביניהם שבשובם לארץ הקודש יגיעו שניהם לקבל את ברכתו של

דרכו של אבא זיע"א אשר תמיד ביקש לעזור ולסייע לכל אדם באשר הוא, וכשהיה היה בצרה היה אבא זיע"א נחפז להעזיר עליו בתפילה ומתפלל עליו מקירות ליבו כדי שיזכה לישועת ה', כי אהבת ישראל הייתה נטועה בקרבו ולכן כאב את כאב הזולת והשתדל לעזור לו בכל דרך אפשרית. והרי לפנינו מעשה נוסף אשר ממנו ניכר עד כמה היטיב אבא לזולת והביא להם תועלת מרובה בברכותיו ובתפילותיו- בצירוף רוח הקודש אשר פיעמה בו.

"רואה אני כי זיווגך נמצא במכסיקו"...

בחורה מבוגרת אשר לא זכתה להינשא, הייתה נוהגת לגשת לביתו של אבא זיע"א פעמים רבות. בכל פעם ביקשה והתחננה לפניו כי יעתיר בעדה שתזכה למצוא את זיווגה הראוי והנכון. אבא זיע"א כמובן ביקש והתפלל בעבורה, אך ידוע לנו שלעיתים יש להמתין עד שהתפילה תניב פירות, שהרי הקב"ה צופה ומביט מסוף העולם ועד סופו והוא היודע מתי ראוי שתתקבל תפילתו של אותו האדם ומהי השעה הנכונה. אולם כאמור אותה אשה לא חדלה מלבוא ולבקש מאבא זיע"א שתזכה להינשא בקרוב.

באחת הפעמים אמר לה אבא "רואה אני כי זיווגך נמצא במכסיקו"... אותה אשה הייתה עולה חדשה ממרוקו והשפה העברית לא הייתה נהירה לה. היא הייתה דוברת ערבית בלבד וגם את השם "מכסיקו" לא ידעה להגות כראוי, וכמובן לא ידעה כלל היכן נמצאת מדינה זו.

היא שאלה את אבא ע"ה על מיקומה של המדינה ומספר פרטים, ואבא ע"ה אשר תמיד ענה בסבר פנים יפות לכל אדם ואדם- הסביר לה בסבלנות מרובה וענה לה את מה שביקשה לדעת. האשה אמרה כי זו

להישאר בחיים מן התאונה הקשה שעברתי- הרי שזכותו תעמוד לי גם כן לרפואה שלמה ולהחלמה מהירה ברגלי. ואני מאמין באמונה שלמה שכעת יתרחש לי נס"...

ואז, מכח האמונה התמימה שבערה בקרבו- נטל אברהם הי"ו את הקביים והשליך אותם למרחוק... השומר נבהל מאוד בראותו זאת, וביקש להשיבם לאברהם. אולם אברהם הי"ו פקד עליו שלא לעשות זאת. "אין לי כבר צורך בהם" אמר בבטחה. ולפתע לתדהמת כולם- אירע הנס הגדול ובו במקום החל אברהם ללכת על רגליו ככל האדם, משל הוא בריא לחלוטין מימים ימימה. כשהגיע לבית וכולנו ראינו את הנס הגדול, פתחנו בשיר ושבחה לה' יתברך על הנס שאירע עימנו. וכבר לאחר ימים ספורים שבנו בשמחה לארץ הקודש.

את הסיפור המפלא זכיתי לראות מקרוב על כל פרטיו, ומכאן ראיתי את עוצמת הקדושה שהייתה לאבא זיע"א וכן שרוח הקודש פיעמה בקרבו. לקדושה וטהרה מרובה זקוק האדם בכדי להגיע לדרגת רוח הקודש, ובפרט זקוק הוא לקדושת העיניים שהרי ידוע שעיקר הקדושה באה מטהרת העיניים ויש רמז לדבר (בראשית ל"ח כ"א) "איה הקדשה היא בעינים". ואבא זיע"א היה נזהר מאוד בדבר, ואף בפעמים הספורות שבהן יצא מפתח ביתו- הלך בראש מורכן ומעולם לא הסתכל מחוץ לארבע אמותיו. אף קדושת הפה הייתה אצלו לשם דבר ובמשך ארבעים שנה לא שח דבר חול כלשהו, אלא הסתגר בחדרו ועסק במילי דאורייתא ביום ובלילה מתוך עמל ויגיעה עצומים ולכן זכה לדרגות הנשגבות הללו.

והתורה מבקשת שהאדם ידבק במידותיו הטובות של הקב"ה שנאמר (דברים י"א כ"ב) "ללכת בכל דרכיו" כותב רש"י- הוא רחום ואתה תהא רחום. הוא גומל חסדים ואתה גומל חסדים, עד כאן. ואכן זו הייתה

אבא זיע"א ושמו פעמיו אל ביתו. ואכן, אבא ע"ה קיבלם במאור פנים ובירכס מקרב ליבו הטהור שיזכו לבנות בית נאמן בישראל. גם ממעשה זה רואים אנו את גדולתו העצומה של אבא זיע"א אשר צפה מראש את העתיד להתרחש וכבר זמן רב קודם לכן- ראה את הנסתרות כי רוח הקודש פיעמה בקרבו.

"גדולים צדיקים במיתתן..."

ואם כך הייתה מעלתו של כ"ק אבא זיע"א בחיים חיותו, על אחת כמה וכמה לאחר פטירתו. כי רבים וטובים נושעו בזכותו מכח מה שנאמר "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם", וכל זאת מפני שלאחר פטירת הצדיק- הוא נעשה קרוב יותר למלכות וזוכה לישוב ממש במחיצתו של הקב"ה. ובוודאי שממקום גבוה כזה יש בו יכולת עצומה להשפיע על האדם שפע של ברכה וישועה. אלפי סיפורים יש באמתחתי אשר סופרו על ידי הנושעים שבאו להשתטח על קברו וזכו לראות ישועות שהן למעלה מגדר הטבע.

הנה לפנינו סיפור אחד מני רבים- אשה אחת בשם אסתר אלגרבל שתחי' המתגוררת באשדוד, סיפרה שעקב חוב כבד לחברת חשמל- נותק זרם החשמל מביתה. זה לה כבר כמה חודשים שהיא ובני ביתה שרויים בעלטה מידי ערב כאשר היום נוטה להחשיך. מצב קשה זה לא מאפשר לה כמובן לתפקד באופן רגיל, וכל חפצה הינו לגדל את ילדיה בדרך הישרה, להכין עימם את שיעורי הבית. אולם המצב אינו מאפשר זאת בפרט בימי החורף הקצרים כאשר היום נוטה להעריב בשעה מוקדמת והחשכה כבר אופפת את הבית כולו.

בצר לה פנתה להשתטח על קברו של אבא זיע"א וביקשה ישועה ורחמים מבורא העולם בזכותו של הצדיק הקדוש. ועוד אמרה- "ריבוננו של עולם, אני חפצה לגדל את בני ובנותי לתורה וליראת שמים, והיאך אוכל לעשות זאת מבלי אור בבית, כיצד יכינו הם את שיעורי הבית, כיצד יחזרו על לימודי הקודש? אנא ממך בורא העולם התמלא עלינו ברחמים בזכות הצדיק הטמון פה אשר תגן בעדנו וישוב החשמל לביתנו". אמונה תמימה הייתה בליבה של אותה אשה והיא הייתה בטוחה שתפילתה אכן התקבלה בזכות הצדיק.

והנה נתקלו עיניה באדם שחלף במקום. היא ביקשה ממנו שיחת טלפון והוא הסכים. מיד התקשרה לשכנתה וביקשה שתקרא לבנה כי ברצונה לשוחח עימו. היא פנתה לבנה ואמרה לו "האם ישנו אור בבית"? הבן לא הבין את שאלתה ותמה "אמא כיצד זה יתכן, הרי טרם שילמנו את החוב לחברת החשמל"... אך האשה בשלה- "אם אני עומדת על קברו של הצדיק זיע"א בבקשה ובתחנונים- לא ייתכן שאשוב ריקם". ואכן

בכדי להגיע לדרגת רוח הקודש, זקוק האדם לקדושה וטהרה מרובה, ובפרט זקוק הוא לקדושת העיניים שהרי ידוע שעיקר הקדושה באה מטהרת העיניים ויש רמז לדבר (בראשית ל"ח כ"א) "איה הקדשה היא בעיניים". ואבא זיע"א היה נזהר מאוד בדבר, ואף בפעמים הספורות שבהן יצא מפתח ביתו, הלך בראש מורכן ומעולם לא הסתכל מחוץ לארבע אמותיו. אף קדושת הפה הייתה אצלו לשם דבר ובמשך ארבעים שנה לא שח דבר חול כלשהו, אלא הסתגר בחדרו ועסק במילי דאורייתא ביום ובלילה מתוך עמל ויגיעה עצומים ולכן זכה לדרגות הנשגבות הללו.

עלינו בזכותו כדי שאוכל לגדל את ילדי בדרך התורה והמצוות, ולהכין עימם את שיעורי הבית". והפקיד משתומם ואינו מבין כיצד יתכן הדבר, הרי חוב גדול רובץ על כתפי האשה הזו אולם במקביל החשמל פועל!... פנה אליה הפקיד ואמר "דעי לך שזהו דבר שנשגב מבינתו להבינו ויש כאן נס ופלא שאי אפשר לתאר"... וכך נעשה קידוש שם שמים עצום.

יומא דהילולא של מר אבי עטרת ראשי זצ"ל יחול בסייעתא דשמיא בה' באלול. ובוודאי שכל הבא לפקוד את קברו ולהעתיק בתפילה עליו ועל בני ביתו, יזכה לראות ישועות גדולות ותפילותיו יעלו לרצון לפני הקב"ה בזכותו של הצדיק נשמתו עדן.

יהי רצון שזכות אבותי הקדושים יגן עליכם וימלא הקב"ה כל משאלות ליבכם לטובה ולברכה לעבודתו וליראתו, אמן ואמן.

הבן ניגש לבית ומשחזר בתדהמה הודיע לאמו שהחשמל חזר לפעול כרגיל. אף בעלה והשכנים לא הבינו כיצד התחולל נס שכזה, אך היא מגודל האמונה התמימה שהייתה שרויה בליבה זכתה להביא את הישועה לביתה באורח נס, ולאחר כמה חודשים של חושך ועלטה שב האור להאיר בביתה.

כמובן שסיפור נדיר שכזה לא מתרחש בכל יום, והדבר עורר את חשדם של אנשי חברת החשמל כמובן. והם אכן ניגשו לביתה של האשה וביקשו לברר באיזה אופן חודש זרם החשמל לבית. כי אומנם מונה החשמל מחובר, אולם ברישומים מופיע כי טרם סולק החוב... פקיד חברת החשמל חקר את האשה והיא ענתה כי החשמל חובר בזכותו של רבי משה אהרן פינטו זיע"א. שאל אותה הפקיד בתמימות "שמא הוא נמנה על עובדי חברת החשמל"? ענתה האשה "חלילה. הוא נפטר לפני עשרים וחמש שנה, אולם עליתי לציונו ובקשתי בדמעות מבורא העולם שירחם

בשורה טובה לשוחרי תורה

הופיעו ויצאו לאור
הספרים החשובים

אוצרות דוד

ב' חלקים

חלק א' - על התורה ומועדי השנה

חלק ב' - על מסכתות הש"ס

והם ביאורים ומאמרים בדרך שאלה ותשובה,
משא ומתן עם אברכי הכולל "אורות חיים ומשה" אשדוד
והעומד על גבם ראש הכולל הרה"ג רבי אבנר רווח שליט"א

מאת מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ניתן להשיג במשרדי המוסדות באשדוד ובחנויות הספרים המובחרות

תולדותיהם של צדיקים

זו היא תחיה, והיא תחתן עם בני משה". כאשר מרת שמחה ע"ה שמעה את הדברים התחילה לחייך... שכן, על אף שבאותו זמן בנו של הרב, משה, היה עדיין צעיר, אבל הוא היה כבר בגיל 12 שנה. ועד שהיה תלד, ובתה מזל תגיע לגיל נישואין משה זה כבר יהיה די מבוגר, ואיך הוא יינשא לה? אבל בליבה פנימה הסכימה לדבר בליט ברירה.

לאחר מספר חדשים נפקדה הסבתא שמחה, אבל לא סיפרה את הדבר לשום אדם. היא נשארה בביתה פנימה עד ללידה. אבל... ביום בו ילדה את בתה, הגיע לפתע הצדיק רבי חיים פינטו (הקטן) אל בית היולדת, דפק הרבה על דלת הבית וקרא כמה פעמים: הורידו אלי את הבת שזה עתה נולדה.

בני הבית נבהלו מאד, ואמרו לצדיק: אבל רק הרגע גב' שמחה ילדה בת. והצדיק משיב: אני יודע את הדבר, אבל אני רוצה לברך את התינוקת. בני המשפחה הוסיפו ואמרו לצדיק: אבל התינוקת עדיין לא מסודרת. והצדיק שוב אומר: אני יודע. תשימו אותה בשמיכה ותורידו אותה אלי איך שתיא. אני רוצה לברך אותה.

בני הבית עשו מיד כדברי הצדיק. הם הורידו את התינוקת אל הרב עטופה בשמיכה, והצדיק בירך אותה ונתן לה את השם מזל. לאחר מכן הוסיף הצדיק ואמר שוב: "היא במזל של הבן שלי משה", ועזב את המקום.

כשחזר רבי חיים פינטו לביתו, קרא לבנו משה (הצדיק רבי משה אהרן) שהיה עדיין צעיר ואמר לו: תדע לך, כי המזל שלך רק היום נולד, והשם של המזל שלך הוא מזל. הבן רבי משה אהרן חיך, ואמר לאביו: תתן לי סימן שמזל זו היא אשתי. והאב רבי חיים אומר לו: אין לי כל סימן לתת לך, אבל תדע לך, כי בלילה של החתונה לא תאכלו מהאוכל של החתונה, אלא תקנו אוכל מן החוץ. ולא עוד, אלא שבאותו לילה תאכלו לחם העשוי משעורים.

רבי משה אהרן חיך שוב, והאבא רבי חיים שוב חזר ואמר לו: השם של המזל שלך הוא מזל. אז שאל רבי משה אהרן את אביו לשם המשפחה של אותה מזל, אבל האב סירב לומר לו את שם המשפחה.

לאחר מכן הלך שוב רבי חיים זיע"א לבית משפחת אלקסלסי (לבית היולדת), ואמר להם פעם שנית: לא לשכוח! המזל שלכם הוא המזל של בני משה. אתם לא צריכים להודיע לו על כך, שכן בבוא הזמן יבוא בני משה אליכם לבד, ובבוא הזמן הקב"ה יפגיש ביניהם. ואף סימן יהיה בידיכם; בלילה של החתונה יאכלו בני הזוג לחם העשוי משעורים, ואף לא יאכלו את האוכל של הסעודה אלא אוכל מבחוץ.

חלפו שנים. הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א נסתלק לבית עולמו, ורבי משה אהרן הגיע למוגאדור (אסווריא) כדי לגור שם (כמו שכבר

"אשרי יושבי ביתך"

באותה תקופה בה ישב בהסגר השתוללה במוגאדור מחלת שחפת ורבים חללים הפילה. אז עדיין לא נמצאה כל תרופה למחלה זו, ופרנסי היהודים חששו, כי השהייה הממושכת בבית בדד עלולה להזיק לבריאותו של הרב.

בשל כך, חפצו הפרנסים כי הרב ייצא מביתו ולו לשעות מספר כל יום כדי לשאוף אויר צח. אבל ידעו, כי דעת הרב נחושה וכי הוא לא ייצא מביתו, אלא רק בתום תקופת ההסגר וההתבודדות שגזר על עצמו.

אשר על כך, החליטו הפרנסים לפעול בדרך אחרת. הם יבקשו מבית הדין במוגאדור לחייב את הרב לצאת מהבית מדי יום, מחמת פיקוח נפש. באותה תקופה היה אב בית הדין הגאון רבי אהרן חסין זצ"ל, והוא זה שקיבל על עצמו להיות שליח בית דין לבוא לרב ולהודיע לו, כי על פי פסק החכמים עליו לצאת מביתו, וכי אין להמרות את פי הרבנים.

רבי אהרן חסין אכן הגיע לביתו של רבי משה אהרן פינטו כמה וכמה פעמים. הם שוחחו ביניהם על עניינים שונים. אבל... בכל פעם שהגיע פשוט נשכח ממנו לשם איזו מטרה עיקרית הוא הגיע. תמיד שכח לדבר על הענין שעל הרב לצאת מביתו מדי יום.

כאשר נשאל פעם רבי אהרן על מה שוחח עם הרב? השיב: "ראו זה פלא, בכל פעם בה אני מגיע לבית הרב, אנו משוחחים על עניינים רבים, ודווקא על הענין העיקרי אני שוכח לדבר עמו. בכל פעם לפני צאתי לעבר ביתו אני משנן לעצמי כי עלי לדבר עמו על פסק בית הדין וכל פעם הענין שוב נשכח ממני".

לאחר שרבי אהרן ראה כזאת, הבין כי מן השמים מעכבים את ביצוע פסק הדין, וכי עליו למשוך את ידיו מכל הנושא. הוא הבין כי לא מדובר כאן באדם פשוט, אלא בצדיק וקדוש שהוא מוגן על ידי אבותיו, וכי אין להם להתערב כלל בנושא. בכל זאת, פעם שאלו רבי אהרן חסין מהי סיבת הסתגרותו? אבל... כל תשובה הוא לא קיבל.

זיווגו של צדיק...

כיצד יצא מן הכח אל הפועל זיווגו של הצדיק רבי משה אהרן זיע"א? כיצד הכיר את אשתו הרבנית מרת מזל תחי' לאו"ט? על כך סיפרה הסבתא שמחה ע"ה (לבית אלקסלסי), אמא של הרבנית מזל תחי' לנכדה, רבינו שליט"א. וזה דבר המעשה המדהים.

בנותיה של מרת שמחה ע"ה לא התקיימו לאחר לידתן והיו מתות בעודן קטנות. בשל כך הלכה מרת שמחה ע"ה אל הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א כדי לבקש את ברכתו. פעם אמר לה הצדיק: "אני מבטיח לך כעת חיה, כי תלדי בת, ותקראי את שמה מזל. ובזכות

רבי משה אהרן זיע"א, נולד לאביו הצדיק הקדוש רבי חיים הקטן זיע"א, בהושענא רבה שנת ה'תר"ע בעיר מוגאדור.

בבית גדול זה גדל ונתחנך על ברכי התורה והקדושה, בשילוב גמילות חסדים בצורה מופלגת, בילדותו הרבה להתבודד מיתר בני גילו, והיה מטייל על חומת העיר הנושקת אל הים, לימים אמר שלמד מוסר השכל מגלי הים, על כח ההתמדה והרציפות.

בהגיעו לשנות העשרים קרא לו אביו הגדול, והודיעו על גזירה נוראה המרחפת על עם ישראל וציווהו לסגור עצמו בחדר לפרוש מעניני העולם הזה, להתפלל על שארית פליטת עמו ישראל אולי יחוס אולי ירחם...

שמע וקיבל על עצמו הסתגרות מוחלטת, בה הרבה בצומות וסיגופים ובתפילות על כלל ישראל. וכשהגיעו השמועות למוגאדור על שואת יהודי אירופה, הוסיף פרישות על פרישותו, ישב הוא בחדר שבעליית הגג בבית אבותיו כל שנות המלחמה, כשבמים אלו לא בא לפיו כי אם לחם צר טבול במעט שמן זית, משבוע לשבוע היה עולה לעליית הגג ומכבס בעצמו את בגדיו לכבוד יום השבת, מניחם להתייבש ומיד לובשם. וכך משבוע לשבוע וחוזר חלילה, במשך כ-5 שנות המלחמה.

עם סיום המלחמה בא אליו אביו בחלום וביקשו שיפסיק את תעניתיו, ויחליף בגדיו כיון שנסתיימה המלחמה. אבל המשיך עוד בהסתגרותו תוך לימוד תורה ותפילות במשך זמן רב.

משפחתה למארקש, שם סיפרה על השידוך לבני המשפחה המורחבת, וכמובן שכל המשפחה התנגדה נחרצות לשידוך. משראה רבי משה אהרן כי לא מתעניינים בו עוד, הבין כי הם לא חפצים בשידוך, אז הלך הוא למארקש [אז נתקיים בו מה שאמר אביו למרת שמחה; בני משה יבוא לבד אליכם...], אבל שם לא קיבלו אותו בסבר פנים יפות, שכן הם פחדו מהשידוך.

אז אמר רבי משה אהרן לבני המשפחה: "אם אבי בירך אותי ואותה, והיא בת זוגי, הרי שהיא חיה בתנאי שתתחתן עימי, ואם מישהו יגע בה, הרי שזו סכנה גדולה עבורו ח"ו". בני המשפחה לא קיבלו ברצינות את מה שאמר להם, עד ששניים מבני המשפחה רצו לעכב את השידוך, ואמנם אסון גדול קרה להם.

בני המשפחה אכן פחדו מהדבר, וראו כי מה יצא הדבר, כי הבת מזל תינשא לרבי משה אהרן. צוואתו של רבי חיים פינטו זיע"א אכן התקיימה, ורבי משה אהרן נשא לאשה את הרבנית מרת מזל תבלחט"א.

הכל מאת השי"ת

רבי משה אהרן זיע"א מעולם לא ראה שום דבר שיש בו מקרה ח"ו ותו לא. שכן, אפילו דברים של חולין ראה בהם השגחה פרטית. ואם אמרו חז"ל כי שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכה לימוד, דהיינו, שיש לעיין בדבריהם כי הם מלאים בחכמה ובינה, הרי ק"ו, שמדברים שמתרחשים בכל יום אסור להתעלם מהם כלל, שהרי אולי יש בהם רמז מן השמים.

ואם אדם יעשה חשבון הנפש, יכול הוא ממש לירד לעומקם של סודות ה', שאותם

שיהיה להם מעט מה לאכול. נטל רבי משה אהרן עוגות ועלה למעלה, שם ראה אשה יושבת עם ילדיה, כשבצד עומדת בחורה מחזיקה בידה תינוק קטן בוכה. פנה רבי משה אהרן לאותה בחורה ואמר לה: "קחי מעט עוגות ותני לבנך שיאכל". אז השיבה אותה בחורה ואמרה: "תינוק זה איננו בני, כי אם אחי".

החל רבי משה אהרן להתעניין מעט על המשפחה. הוא שאל כמה שאלות, ואף שאל מה שם הילד? "דוד", ענתה לו הבחורה. "ואת מה שמך?" "שמי הוא מזל", השיבה לו הבחורה. או אז נזכר רבי משה אהרן במה שאמר לו אביו לפני 15 שנה, כי שם המזל שלו הוא מזל. מיד אמר רבי משה אהרן לעצמו: הן עתה הם אבלים עדיין על מות אביהם. יעבור חודש האבלות, או אז אדבר עם האמא כדי לראות עד היכן הדברים מגיעים. האם מה יצא הדבר.

רבי משה אהרן ירד למטה לביתו שמח וטוב לב. הוא החל להתעניין יותר ויותר על קורות המשפחה, עד ששמע כי גם הם מזרע הצדיק הקדוש המלובן רבי יאשיהו פינטו, הרי"ף זיע"א, ממשפחת צדיקים. כך המתין עד כלות החודש.

ככלות החודש עלה רבי משה אהרן למעלה, שם קרא לאמא והחל לספר לה: לפני 15 שנה אמר לי אבי זיע"א כי עתה נולדה בת זוגי, המזל שלי, לה קוראים מזל. ועוד הוסיף אבי לומר לי: אני נתתי לה את השם מזל, שכן הבנות של אמא היו מתות בעודן תינוקות. לפני חודשיים בא אלי אבי בחלום ואמר לי, כי בקרוב תבוא מזל, בת הזוג שלי עד ביתי. משום כן אני שואל אותך: "האם היו לך בנות והן מתו בעודן תינוקות?" "כן!" השיבה האם מרת שמחה. "האם אבא שלי בירך אותך בבית?" והאם שמחה משיבה שוב בחיוב. "האם אבא אמר לך כי מזל זו היא המזל שלי?" האם מרת שמחה השיבה שוב בחיוב כשהיא מוסיפה; אבל לא הבנתי למה כוונתו.

או אז אמרה מרת שמחה לרבי משה אהרן: תן לי סימן אותו נתן לי אבך. ורבי משה אהרן עונה: אם איני טועה, הרי שהסימן אותו נתן לי אבא שהיא מזלי הוא, כי בליל החתונה נאכל את האוכל מבחוץ ולא מסעודת החתונה, ואף נאכל לחם העשוי משעורים.

כאשר מרת שמחה שמעה את הדברים החלה ממש לבכות ואף לרעוד מפחד. היא החלה לחשוב האם אחיותיה ואחיה יסכימו לשידוך זה, והאם בניה יסכימו לשידוך זה, שכן הם פחדו להשתדך עם משפחת פינטו. ולא עוד, אלא שהוא בחור מבוגר, ואף עני מרוד, ואילו היא בת עשירים ממשפחת עשירים. משום כן אמרה לו: "נמתין עד לאחר החגים. אז אחזור למארקש ואחשוב על השידוך".

מיד אמר לה רבי משה אהרן: "אין לך מה לחשוב על השידוך, שכן היא בת זוגי". אבל האם אמרה: "אני רוצה להתייעץ ואף לשאול את בני המשפחה". לזאת הסכים רבי משה אהרן, כך שהדבר נדחה עד לאחר החגים. לאחר החגים חזרה מרת שמחה עם

מסופר לעיל). שם הסתגר שנים רבות בעוסקו בתורה ובעבודה, כשהוא חושב רבות על דברי אביו, בקשר למזלו ששמו מזל.

בינתיים התבגר רבי משה אהרן, הוא החל לדרוש בשידוכים אבל שום שידוך לא יצא אל הפועל. או שהוא לא חפץ בשידוך, או שצד הכלה לא חפצו בשידוך. כך נמשך הדבר עד שרבי משה אהרן הגיע כמעט לגיל שלושים. צער גדול היה לו לרבי משה אהרן, שכן היה לו קשה לקבל אנשים ולברכם בזיווג טוב, בזמן שהוא עצמו היה רווק. כך, שכולם הבחינו בקשיים שלו.

פעם אחת היה רבי משה אהרן מעט מדוכדך ממצבו, ישב וכתב מכתב לאביו, שכבר נפטר, וכך כתב אליו: לפני הרבה זמן הבטחת לי שאתחתן עם בת שקוראים לה מזל. איפה היא? אני כבר בן שלושים. באתי לכאן כדי לשמור על הבית שלך, לשמור על כבוד המשפחה, כך שכל מי שרוצה להתפלל מוצא מקום בו יוכל להתפלל, ומתי אעשה גם אנכי לביתי? אני נותן לך שהות של חודש! ואם עד חודש ימים לא אמצא את בת זוגי, הרי שאני חייב לצאת מן העיר הזאת, כמו שאמרו חז"ל: "משנה מקום משנה מזל".

בערב נטל רבי משה אהרן את המכתב, עלה לבית הכנסת, ושם הניחו בהיכל הקדוש ליד ספרי התורה. בלילה נגלה אליו אביו בחלום, ואמר לו: "בני, אל תפחד. עוד החודש תפגוש את המזל שלך, ובעוד כמה חודשים תתחתן. אבל אל תשכח! לבת זוגך קוראים מזל". למחרת בבוקר התעורר רבי משה אהרן בשמחה, מתוך בטחון בה' כי בת זוגו תבוא במהרה.

בבוקר, בשעה שרבי משה אהרן התפלל, בא אליו לביתו דודו חנניה, אחי אמו, ובפיו בקשה: הנה, הגיעה לכאן משפחה ממראקש. ראש המשפחה נפטר ממש בימים אלו, ולכן בני המשפחה הגיעו לכאן לחופש, אבל אין להם היכן להתאכסן. והיה אם לא קשה לך, הרי יש לך כאן בית גדול, תן להם כמה חדרים למעלה, שם ישבו האמא בניה ובנותיה, עד אשר ימצאו מקום.

רבי משה אהרן שאל לשמו של אבי המשפחה שנפטר, והדוד משיב: רבי אהרן אלקסלסי. אז השיב רבי משה אהרן בחיוב, אבל הוסיף ואמר לדודו: תדע לך כי אני עומד להתחתן בקרוב, לכן לא אוכל לתת להם לגור כאן יותר מאשר חודש חדשיים. המעשה הזה אירע בחודש אלו, ואם כן יוכלו להתאכסן כאן (כך אמר רבי משה אהרן) עד לאחר החגים.

הדוד שמע ואמר לרבי משה אהרן: אל תפחד. לאחר החגים הם אכן ילכו מכאן, ובינתיים יחפשו מקום חדש בו יוכלו להתאכסן. המשפחה אכן הגיעה, ורבי משה אהרן הקצה להם חדרים בבנין למעלה שם התאכסנו.

באחד הימים, בשעה שרבי משה אהרן ישב ואמר תהילים, שמע לפתע מלמעלה קול תינוק בוכה. אז חשב בלבו כי, יעלה להם עוגות, כדי

לפרוץ מלחמה נוראה בין ישראל לצבאות ערב, אשר תגבה מחיר כבד בהרוגים ובפצועים.

רבי משה אהרן זצ"ל פוסע יחד עם בנו הגאון רבי חיים שליט"א לבית הכנסת באשדוד. בדרכו אל בית מקדש מעט שואל לפתע הצדיק את בנו: "האם יש מקלט בסביבה?" הרב חיים, תמה מעצם השאלה, משיב: "כן, יש". אבל בד בבד עם זאת שואל הבן את אביו הצדיק: "מדוע אתה מתעניין כעת לדעת אם יש כאן מקלט?"

"דע לך בני" - משיב לו האב - "כי היום תופר קדושתו של יום הכיפורים. קול אזעקה יישמע בעיר ובכל הארץ, ואנשים יחרו וירצו למקלטים. משום כן התעניינתי במיקום המקלט. המלחמה אמנם תהיה קשה, אבל בזכות היום הקדוש, ובזכות צערם ותפילתם של המוני בית ישראל, יושיע ה' אלוקים את עמו ישראל, שיתגבר על אויביו וינצח אותם".

שעות אחדות לאחר מכן, בשעה 1.50 בצהריים, פילחה האזעקה את הדממה, והמוני בית ישראל נחפזו אל המקלטים. החלה מלחמת יום הכיפורים.

"כי במקלי עברתי..."

כשהגיע רבי משה אהרן לארץ ישראל בפעם הראשונה, ביקש שיחקו אותו אל ידידו הטוב ר' משה לוי, שהיה משותק, הצטער מאוד לראות את ידידו במצב כה קשה, ואמר לו, אפי' במצב כזה אל יתיאש אדם מן הרחמים, ולא עזבו עד שעודד את רוחו מאוד.

לילה אחד חלם ר' משה לוי חלום, ושלא אל רבי משה אהרן כדי שיפתור לו את החלום. מיד צוה רבי משה אהרן לבנו ר' חיים לקחת את המקל של זקינו הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ויחד עם זאת לקחת את ר' משה לוי, ולנסוע אל קברו של חוני המעגל בחצור הגלילית. שם יחזיק המשותק את המקל, ושם יקום ממחלתו.

הבן לא סר ממצות אביו ועשה ככל אשר נצטווה. ר' משה לוי אחז את המקל, ולפתע, עזב ר' משה לוי את המקל והחל ללכת, לא רק ללכת אלא לרוץ על שתי רגליו, דבר שהיה לפלא גדול בעיני רבים שראו זאת.

מאז אותו נס, שינס ר' משה לוי את מותניו, והחל להתמסר במסירות נפש למען בית הכנסת על שם רבי חיים פינטו באשדוד. ולא עוד, שמאז אותה שנה עורכת המשפחה כל שנה סעודת הודיה, לזכר התנא האלוקי חוני המעגל, ולזכר הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

רבים הם הסיפורים ומעשי מופת אשר נקשרו בשמו של רבי משה אהרן זיע"א, בחייו ולאחר מותו לכל המשתתחים על קברו אשר בבית העלמין שבאשדוד, תקצר היריעה מהכיל את סיפורי הישועות אשר רואים עם ישראל בתפילה על קברו של צדיק זה, בתפילה לבורא עולם שזכותו של הצדיק המופלא הזה תעמוד לנו להיושע ולהיפקד בדבר ישועה ורחמים, אכ"י.

הדפסת הספר - מן השמים

רבי משה אהרן פינטו היה בעל בטחון גדול בהשם יתברך. הפסוק: "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך" היה נר לרגליו בכל עת מצוא. תמיד היה מכלכל את צעדיו על פי פסוק זה, עד שלא שם את מעייניו כלל להבלי עולם הזה.

בשנות ההסגר שלו חיבר את ספרו החשוב "שנות חיים", סיפורים ששמע מפי אבותיו הקדושים על כ"ק האדמו"ר רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, ורצה להדפיסו בעברית, ואף להוסיף בו חידושים, כפי שכתב בהקדמה לספר, אשר גילו לו מן השמים בזכות אבותיו הקדושים. ברם, ההוצאות הכספיות היו גדולות מאוד, ולא היו לו את הכספים הדרושים להדפסת הספר.

באחד הימים הגיע אליו משמשו בקודש, ניסים או חיון, אשר היה מתפרנס ממכירת כרטיסי הגרלה. הרב נטל ממנו חבילת כרטיסים, קירב את החבילה אל נר התמיד אשר דלק אצלו בביתו לעילוי נשמת אביו רבי חיים זצ"ל, ואמר: "אם הדברים הכתובים בספר מקובלים בשמים, הנחה אותי לקחת כרטיס זוכה, ובזכיה זו אדפיס את הספר".

לאחר מכן, הוציא הרב מתוך החבילה כרטיס אחד. וראה זה פלא, הכרטיס שהוציא הוא הכרטיס שזכה בהגרלה, בדיוק בסכום שהיה נחוץ לו להדפסת הספר. היה זה בשנת תשי"ח. אז שלח הרב את אשתו הרבנית לעיר קזבלנקה, והיא טיפלה בכל הנושא, והדפיסה את הספר "שנות חיים".

שלוש שנים לאחר מכן, היה זקוק להדפיס את ספרו השני. הוא עשה שוב כדבר הזה, וגם אז זכה בכרטיס כדי להדפיס את ספרו השני.

"ערי מקלט תהיינה לכם"

בוקר יום הכיפורים תשל"ד. עם ישראל עדיין לא יודע, כי בעוד שעות אחדות עומדת

השי"ת מגלה רק לחסידיו שלא על פי דרך הטבע. וכדי שרק הם לבדם יבינו אותם, מגלה אותם השי"ת בדרך רמז, שאין שכלם של אנשים פשוטים יכול להבינם.

ולא עוד, אלא כדי שהשטן לא יקטרג על מעשי ה', הקב"ה מגלה אותם בדרכים של חולין, כדי שרק חסידיו יוכלו להבין אותם.

"והאיש משה עניו מאד..."

כל ימיו כידוע, היה רבי משה אהרן מברך את כל אחד ואחד. כל זאת מתוך ענוה ושפלות כלפי כל אדם. כאשר היו מגיעים אליו תלמידי חכמים לבקש את ברכתו, היה מיד מושך את ידו כדי שאלו לא ינשקו אותה, באומרו להם: מי אני ומה אני כי אברך אתכם, והרי אתם לומדים כל היום בבית המדרש. ואם כן, זכות גדולה נפלה בחלקכם להיות מיושבי בית המדרש. ולא עוד, אלא שהיה מסרב לקחת תרומות מתלמידי חכמים.

פעמים רבות, היה אותו אברך או תלמיד חכם יוצא ממנו כשבידיו מתנה טובה. עד שנמצא לפעמים שאותו מתברך היה הוא המברך... ואף גם, פעמים היה יודע לתהות על קנקנו של הנכנס מבלי שהלה ירגיש בדבר כלל, כיון שבעיניו החדות ידע את תוכו של כל אחד ואחד. אבל עם זאת, לא הראה מאומה כלפי חוץ.

את ברכתו היה תולה בזכות אבותיו הקדושים. וכסגולה ידועה היה משתמש במים, אותם היה נותן כדי שיברכו עליהם, וכך תחול הברכה כסגולה על מי שנצרך לברכה.

דמדומי חמה

בזקנותו חלה במחלה קשה, בעת שתקפוהו ייסורים סגר את חדרו עלה על יצועו ותוך בכי מר העתיר לבורא שייסורים אלו יכפרו על חטאיו ושיהיו מזבח כפרה על כלל ישראל. לאחר שמחלתו התפשטה וייסוריו התגברו החליטו הרופאים לקטוע את רגליו על מנת למנוע ממנו את ייסוריו אך ר' משה אהרן סרב לכך בכל התוקף וטען כי קיבל מהקב"ה רמ"ח אברים ועליו להחזירם לו בשלמות. הודיע לבנו כי רצונו להיקבר בחלקת קבר מבודדת ודרש שלא יאות לקבל את החלקה במתנה אלא ירכוש אותה בכסף מלא. לאחר חודשיים הפצעים ברגליו הגליו אך ב"שבת נחמו" שותקה מערכת הדיבור וייסוריו גברו. בליל ד' אלול ה'תשמ"ה הופיע בחלום לבנו הגה"צ רבי חיים שמעון שליט"א וביקשו להתייצב ליד מיטתו למחרת בערב. למחרת בשעות הלילה המוקדמות יצאה נשמתו בקדושה ובטהרה. נאמני החברה קדישא באשדוד חפצו למלא את בקשתו של ר' משה אהרן ללא כל תמורה כספית אך בנו סרב בכל התוקף ורכש את כל החלקה בכסף מלא.

בשורה משמחת להובבי תורה ומוסר

לאחר שאזלו מן השוק זה זמן רב, בס"ד יצאו לאור הספרים הנכבדים

פחד דוד על התורה

והוא ד' כרכים מלאים מזן אל זן בדרושים ומאמרים על פרשיות התורה, מסודרים בטוב טעם ודעת, על נייר משובח ובכריכה מפוארת.

מאת הגה"צ רבי דוד דהנניה פינטו שליט"א

רו"מ "אורות חיים ומושה"

בארה"ק ובעולם

לרגל
ההוצאה ימכר
הסט במחיר
השווה לכל
נפש!

נתרמה

כמות מצומצמת

לבתי מדרש מרכזיים,

גבאים המעוניינים לקבל

את הסט, ישלחו בקשה עם

פירוט שם וכתובת בית המדרש

ומס' מתפללים לפקס: 02-6433570

אין התחייבות להיענות לכל הפניות

ניתן להשיג בחנויות המובחרות ובטלפון: 02-6433605

ראיון עם כ"ק מורנו
הצדיק רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

אמונה ובטחון

בימים טרופים אלו אדם לא יודע מה ילד יום, ממה יאכל מחר, מהיכן יתפרנס? הדבר היחיד שמחזיק יהודי, הוא האמונה בבורא עולם, והבטחון בו. נכנסנו למעונו של מורנו ורבנו שליט"א, אשר ידוע באמונתו התמימה ובבטחונו החזק בבורא עולם, אלו דברים שכל המסתופף בצל מוסדות אורות חיים ומשה רואה וחש אותם על בשרו, כדי ללמוד להחכים בסוגיא זו אשר היא משרשי ויסודות היהדות. • "טעמו וראו כי טוב ה'".

שאלה: כבוד הרב שליט"א מרבה לדבר בדרשותיו על עניין האמונה בה' יתברך ולמעשה עיקר שיחותיו הן על מצווה יקרה זו. גם באורחות חייו של הרב שליט"א ניכר מכל פרט ופרט שהאמונה התמימה והפשוטה בבורא העולם היא נר לרגליו. כיצד באמת זוכים להגיע לדרגה נפלאה שכזו?

תשובה: על פי תורת הקבלה- האדם מוקף דרך האור המקיף הסובב את האדם ואני קורא לזה בשם "לבוש רוחני". והנה למשל בלבוש הגשמי שעוטה האדם על גופו, הוא חייב לטרוח ולהלבישו בכוחות עצמו - שאם לא יעשה כן הרי הבגד יישאר בארון מבלי שיבוא לידי שימוש, וכך גם בעניין האמונה התמימה שהיא מהווה את הלבוש הרוחני של האדם. עליו מוטלת חובה לטרוח ולהלביש על עצמו את האור המקיף הזה, כי אם לאו- האמונה תהא רחוקה ממנו והלאה.

וכיצד זוכים לזה? התשובה היא על ידי ריבוי ההתבוננות. דוד המלך ע"ה הגדיר זאת באומרו (תהילים י"ט ב') "השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע". כל אדם באשר הוא, אם רק יעשה מעין הפוגה ממרוץ חייו ויתבונן בבריאה הנפלאה שברא הקב"ה בעולמו- השמש, הירח והכוכבים וכל צבאות השמים. הארץ וכל אשר עליה, הרי מיד תתפעל נפשו מגדולתו של ה' יתברך ותיכף תצא מפיו הקריאה "מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית".

עוד אמר דוד המלך ע"ה (שם צ"ב ג') "להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות". במילים הללו הוא מתווה לאדם דרך בהתבוננות והעמקה בנפלאות ה' יתברך, כי כשאדם נותן ליבו לחשוב מה היו הקורות אותו למן העת בה הוא עלה על יצועו ועד לשעה שבה התעורר- הרי זה פלא עצום. בשעה שהאדם נם את שנתו פורחת נשמתו ממנו והוא נחשב כמת, ולפתע בבוקר הקב"ה משיב לו את נשמתו ברוב חסדיו, ושוב זורמת החיות בעורקיו... ובוודאי שההתבוננות בדבר מחדירה אמונה תמימה ושלמה לליבו.

זכורני שפעם התבטא בפני מרן הרב שך זצוק"ל ואמר- כשאדם מתעורר בבוקר, די אם יתבונן בכפות ידיו שברוך ה' הן נעות ויסתכל על רגליו שיש בהן יכולת להלך, ואוזניו שומעות ועיניו רואות- הרי כבר בהתבוננות הזו יתמלא ליבו באהבה לבורא ובאמונה שלמה ותמימה בה' יתברך. אולם הבעיה של האדם שהוא אינו מתבונן, אלא ממשיך את שגרת חייו כאילו זה דבר מובן מאליה ובכך מפסיד את העיקר. לכן חובה קדושה על כל אדם להתבונן בחסדי ה' ובנפלאותיו ולהשיב אל ליבו ולדעת בידיעה ברורה שהקב"ה הוא המושל בכל וייתן אל ליבו שהוא ממית ומחייה, הוא הזן ומפרנס לכל ובידו נפש כל חי. וככל שיעמיק יותר

ויותר בדבר ויוסיף חקר בנפלאות ה' ובטובו וחסדיו עם ברייתו- כך יזכה להוסיף עוד אמונה תמימה בה' יתברך ותתלהב נפשו לאהבת ה' ולאהבת תורתו.

ובדרך הקדושה הזו אני הולך עוד מבית אבא, אדוני אבי מורי עטרת ראשי רבנו משה אהרן פינטו זצוק"ל זיע"א, אשר תמיד היה נושא עיניו למרום ומתפעל מן הבריאה הנפלאה שברא הקב"ה ומהשגחתו הפרטית על ברואי. ובכל עת היה שגור על פיו הפסוק (ישעיה מ' כ"ו) "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה". וככל שיעמיק האדם בדבר, כך תתעצם האמונה בליבו, האמונה בה' אלוקי ישראל.

ועל ידי זה יזכה האדם בהשתוקקות הנפש לאהבת התורה, ונפשו תכסוף לקיים מצוות ה' יתברך. וראיתי בשם גדולי אדמו"רי אלכסנדר זיע"א שכתבו בספרים, כי ככל שהאדם מתעמק בגדלות הבורא יתברך - כך מנגד מבין הוא יותר ויותר עד מה רבה היא אפסיותו שלו, וככל שתגדל רוממות ה' יתברך בעיניו כך ירגיש ויחוש את שפלותו של בשר ודם אשר ימיו כצל עובר, ועל ידי זה תתגמד חשיבותו בעיניו וייכנע ליבו בקרבו. ואם זכה להגיע לדרגה כזו שבה הכניע את ליבו ושבר את מידת הגאווה העצמית שבקרבו- הרי מכאן הדרך קצרה לזכות להתקרב לה' יתברך ולתורתו הקדושה.

וחשבתי להוסיף, שמן הטעם הזה זכה משה רבנו ע"ה להתעטר במידת הענווה יותר מכל אדם אחר וכמאמר הכתוב (במדבר י"ב ג') "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה", מפני שמשה רבנו ע"ה זכה להכיר את גדלות הבורא יתברך ואת עוצמתו וגבורתו הרבה יותר מכל אדם אחר, שהרי נאמר "פה אל פה אדבר בו ותמונת ה' יביט" ומכיוון שזכה לדרגה נשגבה כזו של קירבה לשכינה הקדושה, הרי הוא ראה מנגד את רוב שפלותו של האדם ולא החשיב עצמו למאומה. וכך זכה שמידת הענווה תהא נר לרגליו במשך כל ימי חייו עלי אדמות.

שאלה: מורנו שליט"א בשיחותיו הקדושות, מרבה לעמוד על מהותה של דרגת הביטחון בה' יתברך- עד כמה חשובה האמונה המוחלטת בבורא יתברך שהוא כל יכול. מידי פעם בפעם זוכים אנו לגלות טפח ממידת הביטחון העצומה אשר מפעמת בליבו של כ"ק הרב שליט"א. רבים מאיתנו זוכרים את שאירע בזמן מלחמת לבנון השנייה, בה נאלצו רבים מתושבי גבול הצפון לעזוב את בתיהם ולנדוד למקומות שונים ברחבי הארץ עד שתחלוף הסכנה. הרב שליט"א אשר מטבעו הינו כה רחום, וצערו של כל יהודי נוגע לליבו הטהור- ביקש לסייע בתקציב נכבד

למען הקמת קייטנות לילדי המפונים מבתיים, שיועבר באמצעות הרב הגאון רבי יצחק דוד גרוסמן שליט"א ממגדל העמק. אולם דא עקא שהסכום אשר הכיל חשבון הבנק, לא יכול היה להספיק למצווה נשגבה זו. הרב שליט"א באמונתו התמימה לא אמר נואש ולא וויתר על המצווה הגדולה שנקרתה לידו וכך השיג כהלוואה את הסכום הנדרש... בלב העומדים מן הצד- עלתה תמימה עצומה כיצד יעלה בידי הרב שליט"א להשיב את ההלוואה הגדולה הזו? מה גם שהעיתוי היה סמוך לראש חודש אב, והגיעה העת לשלם את מילגת הכולל למאות האברכים השוקדים על תלמודם בסייעתא דשמיא... אולם הרב שליט"א נותר שאנו ובוטח בחסדי ה' יתברך והנה- הבלתי יאומן קרה. ממש באותם רגעים צלצל הטלפון במשרד המוסדות, ועל הקו היה מאן דהו אשר ביקש לשוחח עם הרב שליט"א ובפיו בקשה- הוא חפץ לתרום סכום נכבד מאוד להחזקת לומדי התורה. וראה זה פלא- הסכום אשר תרם האיש הי"ו היה זהה בדיוק נמרץ לסכום אשר לו היה זקוק הרב שליט"א בדחיפות ובכך כיסה את כל הוצאות אותו החודש כולל סכום התרומה למפוני הצפון...

התפעלות עצומה אחזה בסובבים ובכל אלו ששמעו המעשה הגיע לאוזניהם, כי היה זה שיעור מוסר מאלף מאין כמותו על דרגת הביטחון האמיתית בה' יתברך. ונפשנו בשאלתנו- כיצד זוכים להגיע למעלה נפלאה שכזו שהיא ממש בבחינת "השלך על ה' יהבך"?

תשובה: אם כל אדם מאיתנו יחוש וירגיש שהקב"ה הוא אבא שלנו במלוא מובן המילה, אז נזכה לבטוח בו באופן מלא בכנות ובאמת ללא ספקות כלשהם. אנכי תמיד מדמה זאת לילד ששב מיום לימודיו בתלמוד תורה. השעה שעת צהרים, הרעב והצמא מציקים לו ולמרות זאת הוא אינו דואג. הוא סמוך ובטוח שארוחתו ממתינה לו על השולחן ואף משקה להרוות צימאונ. ואם אירע שנעלו נקרעה או בלתה- האם מצינו שעולה בליבו ולו דאגה קלושה, מהיכן ישיג כסף לרכוש נעלים חדשות?! הוא תולה את ביטחונו המוחלט באביו שימציא לו כל מחסורו, וכך חולפים ימי ילדותו בטוב ובנעימים מבלי כל מחשבה מטרידה ודאגה מיותרת.

לדרגות כאלו של ביטחון ואמונה, על כל אחד להגיע. יש לחוש ולהרגיש בכל עת מצוא שהקב"ה הוא אבינו והוא רוענו, והוא אב רחמן טוב ומיטיב אשר דואג למלא את כל צרכיהם של בניו. ועם הרגשה שכזו- בודאי יוכל האדם לרכוש קניין בנפשו את מידת הביטחון, כי סמוך ובטוח הוא בחסדי ה' יתברך ויודע בבירור שהוא נתון לרחמיו

וחסדיו של הבורא יתברך ואין לו כל סיבה לפחד או לדאגה.

נקודת ההתבוננות המעמיקה שהוזכרה בשאלה הקודמת- עולה גם כאן. כאשר מתבונן האדם בכל קורותיו ובכל הטובות אין-ספור אשר עשה עימו הקב"ה מעודו ועד עצם היום הזה, כיצד משגיח עליו בהשגחה פרטית בעינא פקחא ומעניק לו די מחסורו אשר יחסר לו. כיצד הקב"ה מזמין לו מזונו ושומר על בריאותו התקינה שלו ושל אנשי ביתו- כך יוכל הוא בכל עת ליתן אל ליבו מחשבות טהורות אלו שכל מהותן היא להעצים את אמונת ה' יתברך בקרב האדם, כי כל עצם המחשבות הללו מביאות את האדם להכרה ברורה שיש לנו על מי להישען- על אבינו שבשמים.

שאלה: זכינו בסייעתא דשמיא להימנות על שומעי לקחי המופלאים של הרב שליט"א. בהיות כבוד קדושתו נצר לשושלת נשגבה ומעטירה של גדולי עולם- מרבה הוא להשיענו מעשי ניסים ונפלאות שנעשו למעלה מגדר הטבע, לאנשים רבים אשר הדליקו נר לעילוי נשמת הצדיקים זיע"א או פקדו את ציונם ונושעו. ואנו הקטנים- חפצים להבין מעט בסוד שרפי קודש על כוחם העצום של הצדיקים הקדושים הללו להושיע בסייעתא דשמיא?

תשובה: כאשר אדם מדליק נר לעילוי נשמת הצדיק זיע"א הוא למעשה מתבטל בפניו, וכביכול נכנס תחת כנפיו ומעתה הוא תחת חסותו של הצדיק. הדבר הזה יוצר חיבור וקשר אמין בין האדם לצדיק ובאותה שעה שופעת הארה פנימית ועמוקה מדרך הנהגותיו הקדושות אל האדם- אף אם הוא בדרגה פשוטה ביותר. וההארה הזו מזכה אותו להתקרב לצדיק ולחפץ לעמוד מעט מזעיר מדרך הנהגותיו המרוממות ומביאה אותו לקירבת אלוקים ולביטול עצמיותו בפני ה' יתברך כשם שהצדיק כל מהות חייו הייתה התבטלות מוחלטת לקונו.

נמצא שעל ידי הדלקת הנר לכבוד הצדיק- נהפך ליבו של האדם לטובה בקרבו ומעתה הוא נעשה עבד ה' האוהב את התורה ומקיים את המצוות לפי שמידת הצדיק זיע"א נספגת בליבו ובכך זוכה לראות ישועות והקב"ה ממלא חפצו ורצונו. אולם אם הדליק אדם נר לכבוד הצדיק, אך ליבו בל עימו והוא לא עשה התבטלות כלשהי בפני הצדיק- הרי שלא זכה על ידי זה להתקרבות לה' יתברך וממילא הישועות הן ממנו והלאה בהיותו חסר את העיקר.

הנה אברהם אבינו ע"ה זכה לדבוק בה' יתברך ולהאמין בו באמונה שלמה ותמימה. ובעת שבה אמר לו הקב"ה "לך לך מארצך" תיכף ומיד קיים את ציווי ה' יתברך. הוא לא שאל שאלות כלשהן, ואף לא תמהות

שנראות מוצדקות כגון "להיכן"? אלא ארז את מיטלטליו ובליווי אשתו הצדקת עזב את ארצו ונחלתו ונפרד ממשפחתו אל מקום בלתי ידוע. וזהו גדר של התבטלות מוחלטת לה' יתברך. ואת הדרך הקדושה הזו סלל אבי האומה אברהם ע"ה לתלמידיו, אשר אף הם התבטלו ביטול גמור לאברהם ולתורתו וצעדו אחריו בעצימת עיניים.

לו יצויר שהשכם בבוקרו של יום מודיע ראש כולל לקבוצת תלמידיו שעליהם לארוז את חפציהם ולבא להתגורר עם כל משפחתם במקום בלתי ידוע... האם יהא מאן דהו שיישמע על אתר לדרישה זו?! הלא כולם ירבו בקושיות ויחפצו לדעת פרטי פרטים. ואילו כאן- מודיע אברהם אבינו ע"ה לתלמידיו כי כולם אמורים לבוא עימו ולצאת מחוץ לגבולות הארץ, עם כל אשר להם וכולם ללא אומר ודברים מתבטלים לפניו ומאמינים בו ובדרכו. וכך באמונה פשוטה ותמימה צועדים אחריו... זו הדרך הנכונה להתבטלות לצדיק ועל ידי זה זוכים ללמוד ממעשיו הקדושים ולילך בדרכיו, לכן על ידי הדלקת הנר לכבוד הצדיק- מתבטלים אליו ואל תורתו בביטול גמור וכך זוכים לראות ישועות ונפלאות וניסים גלויים.

אולם יש לדעת כי לא תמיד ממלא הקב"ה את חפצו של האדם. לפעמים בכוונה תחילה אין הקב"ה נותן לאדם משאלות ליבו רק בכדי להעמידו בניסיון ולהכניסו אל כור המבחן- האם גם כעת ליבו שלם לה' יתברך והוא בטל לרצונו באמת ובתמים, או שמא חלילה חפץ הוא בקרבת ה' יתברך רק בכדי שתתגשם משאלתו ותיעשה בקשתו, ואם נוכח הוא לראות שלא קיבל את מבוקשו תיכף ומיד מסיר הוא את ביטחונו בה' יתברך ונפנה לבורות נשברים אשר לא יכילו המים. ועל כן ידע כל אדם לעמוד איתן על משמרת הקודש וגם אם בוששה ישועותו מלבוא- לא יירא ולא יחשוש כי ימשיך לבטוח בה' יתברך ויישען על אלוקיו מתוך קירבה יתירה אליו ואז מובטח לו שישועתו תצמח במהרה.

ובאמת יש לעמוד רבות בכדי לזכות להגיע לדרגת אמונה תמימה ופשוטה ולביטחון שלם בהקב"ה. הנה כיום ישנם תלמידי חכמים רבים אשר עיקר שיגם ושיחם הינו בש"ס ופוסקים וכל מעיניהם בפלפול ובדברי הלכה. דבר זה חשוב ונשגב לכשעצמו כמובן, אך יש לזכור כי מבלי ספרי מוסר ויראת שמים המלהיבים את הלב לאמונה תמימה ולאהבת ה' ועבדיו הצדיקים- אין בכך ד'. החיסרון הוא גדול וההפסד עצום כי מי שהאמונה בליבו רעועה וביטחונו בה' יתברך רופף וחלש- הרי העיקר חסר מן הספר, וגם תורתו אינה מושלמת.

לצערנו הרב ניתן לפגוש לא מעט אנשים פשוטים בימינו, שאינם נמנים על תלמיד

החכמים שבדור ועם כל זאת- אמונה תמימה מפעמת בליבם הרבה יותר מאשר בקרב תלמידי חכמים ואלו שתורתם אומנותם, ודבר זה קשה להבין... לכן בד בבד יחד עם עסק התורה יש להשתדל לעסוק גם בספרים הקדושים המדברים על אמונה וביטחון בה' יתברך ובמידות יקרות הללו יתאמץ האדם להתעטר לפי שהן עיקר גדול לכל התורה כולה.

טעם נוסף נפלא מצאתי בשם רבי אברהם בן עטר זיע"א שכתב בספר "שנות חיים", שהטעם שמדליקים נרות לכבוד הצדיק הוא מפני שהמצווה נקראת נר שנאמר (משלי ו' כ"ג) "כי נר מצווה ותורה אור" והצדיק במשך ימי חייו הדליק נרות רבים מאוד מכח המצוות שקיים, וכשאדם מדליק נר לכבוד הצדיק- נעשה חיבור בין הנר הגשמי לבין הנרות הרוחניים של אותו צדיק שנבראו ממצוותיו, ואז הצדיק מתעורר לבקש עליו רחמים לפני בורא העולם.

ויש להוסיף ולומר כי הצדיק הוא הפרקליט הטוב והחשוב ביותר שיש לאדם כדי להפך בזכותו. הוא אשר יש יכולת בידו להמליץ טוב בעדו בצורה הטובה ביותר, מפני שהצדיק בחיים חיותו נלחם נגד יצרו הרע כל ימי חייו. ומי כמוהו יודע עד כמה קשה לעמוד בפיתוייו ומה רב הקושי להתגבר עליו, כי כוחו של היצר קשה מנשוא והוא מעמיד ניסיונות מרים בפני האדם ובתחבולות שונות מנסה להניא את לב האדם מכל התעוררות רוחנית שהיא. וכיוון שהצדיק יודע עד כמה קשה ללחום ביצר הרע מתוקף ניסיונותיו שלו- הוא עומד לפני בורא העולם ואומר- "ריבונו של עולם, רחם נא על פלוני כי גם אם חטא לפניך- אין זה מרצונו אלא יצר הרע הוא שהיה בעוכריו. ואני מכיר ויודע עד כמה קשה להתגבר עליו ולכמה כוחות נפש זקוק האדם כדי לעמוד נגד פיתוייו". וכמובן שבדברי סנגוריה הללו- מתרצה הקב"ה לבקשתו ושומע תחינתו.

לכן גם בערב ראש השנה נוהגים לפקוד את קברי הצדיקים כדי שיעמדו למליצי יושר בעדנו טרם בוא יום הדין והיו לנו לפרקליטים כדי שנזכה להיכתב ולהיחתם בספרן של צדיקים לאלתר לחיים טובים ולשלום.

שאלה: כבוד הרב שליט"א נודע בשערים באימפריית מוסדות התורה החשובים אשר הקים בסייעתא דשמיא בכל מקום בעולם. ועיקר משאת נפשו הטהורה להגדיל תורה ולהאדירה בכל קצוות תבל, ועתה עוברת השמועה שהרב שליט"א מבקש לפתוח ישיבות מיוחדות לציבור היקר של בעלי תשובה. אנו מתארים לעצמינו כי עיני הצדיק שליט"א צופיות למרחוק ועל כן בפתיחת ישיבות מסוג זה ישנה וודאי כוונה מיוחדת ורצינו לדעת מדוע הדבר נעשה דווקא כעת?

תשובה: אין זה סוד שאנו קרובים ביותר לגאולה השלמה, וברוך ה' נבואת הנביא הולכת ומתגשמת לנגד עינינו כי בדור האחרון יהא צמא אדיר בעולם. ואין הכוונה לצמא הגשמי למים, כי אם צימאון רוחני לדבר ה' ולתורתו כמו שנאמר (עמוס ח' י"א) "הנה ימים באים נאום ה' והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה'". וזיכני הבורא יתברך בחסדיו שבני היקרים ה"ו נרתמים בכל כוחם לדבר הנשגב הזה- קירוב ליבות אחינו התועים לאביהם שבשמים. הם עושים חיל ומכניסים רבים רבים תחת כנפי השכינה, הנה בני היקר הרב רפאל שליט"א- מרביץ תורה ברבים למאות ואלפים בעיר ליאון וידו נטויה אף בארץ ישראל. הוא מוסר שיעורים ברחבי הארץ הקדושה בערים נתניה, רעננה, אשדוד ואף תל אביב. בכל הערים הללו מתגוררים אנשים רבים אשר נפשם כמהה לקרבת ה' אף כי אינם יודעים לבטא זאת, אך יהודי באשר הוא הינו יהודי, וכאשר הם זוכים לשמוע דברי תורה וקדושה- הרי הם מתעלים ומתקרבים לה' יתברך וכבנים השבים לאביהם.

כמו כן בני היקר רבי משה ה"ו אשר זיכנו הקב"ה במתק שפתיים ומאות צעירים נוהרים אחריו לשמוע את אמרי פיו ולטעום מצוף טעמה של התורה הקדושה ובכך מתקרבים ונקשרים אל הבורא יתברך. וכן בני היקר רבי יואל ה"ו שנטל על שכמו את המשימה החשובה למסור שיעורים לבחורים העושים צעדים ראשונים ביהדות, וכך רבים מאחינו בני ישראל זוכים להתקרב אל התורה והמצוות בראותם מה רב יופייה ואת טוב טעמה בבחינת "טעמו וראו כי טוב ה'". ואחרון אחרון חביב, רבי מיכאל ה"ו בני היקר, שהוא יושב יומם ולילה על התורה וממהווה ממש סמל ודוגמא למאות ולאלפים ללמוד ממנו מהו עמלה של תורה.

בסייעתא דשמיא ישנו ריבוי של חוזרים בתשובה בדורנו ורואה אני צורך גדול לפתוח להם ישיבות בכל אתר ואתר בכדי שאף הם יזכו להמשיך את עלייתם הרוחנית במסילה העולה בית א-ל. יזכנו הקב"ה שחפץ ה' בידינו יצלח לזכות להגדיל תורה ולהאדירה ויפוצו מעיינותינו חוצה וכל מעשינו יהיו לשם שמים.

ולסיום רוצה אני לומר חידוש נפלא שנחמד לי בעניין סודות התורה. ידוע על פי תורת הקבלה כשהקב"ה ביקש לברוא את עולמו היה העולם מלא מהאור אין סוף ברוך הוא, ואור זה היה זורח במלוא עוצמתו מסוף העולם ועד סופו כי מלוא כל הארץ כבודו. והיכן יברא את עולמו? הרי אם יברא אותו בתוך האור העצום הזה- יישרף העולם ולא יהא לו קיום. מה עשה הקב"ה צמצם את אורו ונעשה מקום חלל, ובמקום החלל ברא את עולמו.

צפון ומוסתר ואינו מתגלה אלא לצדיקים, לעובדי ה' האמיתיים. ועל האדם לעמוד בתורה ולשבר את תאוותיו החומריות ולקדש ולטהר את עצמו- ואז יזכה לגלות את האור אין סוף וליהנות מזיוהו ויקרה של השכינה הקדושה.

וזוהי אחת מהעבודות הקשות שבמקדש, מפני שהיצר הרע מקשה על האדם את הדרך עד לגילוי האור האמיתי, ואדרבה- הוא מייאש את האדם ואומר לו כי אל לו לתור אחר האור האין סוף בעולם שכולו גשמיות וחומריות, עולם מלא בתאוות ויצרים והוא עולם שאין בו קדושה. והטומאה תופסת כך את מקומה, ובאופן זה הוא מכניס מורכב בלב האדם ומקרה את ליבו מעבודת ה'. וכמובן שעל האדם לעמוד בפרץ כנגדו להקהות את שיניו ולעמוד מולו בבטחה ולומר לו כי הוא יודע בבירור מוחלט שאם יקדש ויטהר את עצמו בתורה ובמצוות- מובטח לו שהקב"ה יהא בעזרו ויזכה לגלות את אורו יתברך וליהנות מזיו שכינתו יתברך.

ויהי רצון שאכן נזכה להיות ראויים לכך ולגלות את אורו יתברך בעולם על ידי עמל ויגיעה בלימוד התורה ובקיום המצוות, אמן ואמן.

כצאתנו את הקודש, חשנו בבירור כיצד נפעם ליבנו מעוצמתו הרוחנית של מורנו רבי דוד חנניה פינטו שליט"א. גם בשתיקה ששררה מפעם לפעם בעיצומו של הראיון ריחפה קדושה שנובעת מעמקי הנשמה, אשר די בה בלבד כדי לקרב כל אדם באשר הוא לאבי שבשמים- ממש כספר מוסר חי ומהלך... עוצם קדושתו ומבט עיניו הטהור והאבהי ליוו אותנו עוד ימים רבים לאחר מכן, וליבנו מייחל ומתפלל לבורא העולם שיאריך ימיו על ממלכתו יחד עם כל בני משפחתו בבריאות איתנה ובשפע ברכה והצלחה, אמן.

ושאלתי את עצמי להיכן נעלם האור הזה. וכי חלילה נבלע בעולם התוהו, או שאבד ובטל מן העולם? זה אינו שייך לומר שהרי מעשי ידיו של הקב"ה אינם בטלים לעולם, ואם כן להיכן הצטמצם אותו האור ובפרט כאשר מדובר באורו הפרטי שהוא עצמיותו יתברך?

ואל יטעה האדם לחשוב שזהו האור שגנזו הקב"ה לצדיקים לעתיד לבוא, כי שם מדובר באור שברא הקב"ה בששת ימי בראשית, אולם אני שואל על האור אין סוף של הקב"ה שצמצם אותו מתחילה כדי לברוא את עולמו במקום החלל שנתפנה מאורו יתברך, ואם כן השאלה בעינה עומדת- להיכן אור זה נעלם?

ואומנם מעט מאותו האור נכנס בכל זאת אל חלל העולם במקום שבו נברא העולם, אך זהו רק קו של אור ולא יותר מכך, וממנו נבראו הספירות העליונות והעגולות. אולם עיקרו של האור האין סוף ברוך הוא הוצפן וצומצם למקום כלשהו, והשאלה היא היכן הוא?

וחשבתי רבות בעניין, עד שהגעתי למסקנה המוכרחת שכשם שיש צמצום האור- כך יש צמצום בתוך צמצום. דהיינו שהקב"ה הכניס את האור המצומצם הזה במקום מוסתר ומוצפן דווקא בתוך העולם שברא. וחובתו של האדם לתור אחרי האור הזה ולגלות אותו, ואם זכה לגלותו- הרי שאותו אור האין סוף ברוך הוא זורח עליו ומשפיע עליו שפע קדושה וטהרה.

ומוכרחים אנו לומר שהאור המצומצם הזה נמצא דווקא בתוך העולם, שהרי אמרו חז"ל (כמובא בזוהר הקדוש) לית אתר פנוי מיניה- אין שום מקום בעולם אשר הוא פנוי מאורו יתברך, אולם מאז שצמצם הקב"ה את האור הזה הוא נמצא אי שם

אסופת מנהגים לראש השנה

הרב בנימין כהן

כבר הנחתי מחצה ובשבילכם אני מניח מחצה על מחצה.

"עד שהוא מהלך, יצאו כל בני המדינה אליו - גדולים וקטנים. אמר להם מה אתם מבקשים? אמרו לו; אדונינו המלך, אין לנו כח ליתן מה שאנו חייבים לך! אמר להם; כבר הנחתי מחצה, ומחצה על מחצה, ובשבילכם אני מניח הכל. אלא מכאן ואילך ראש חשבון הוא."

"המלך, זה מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא יתברך ויתעלה שמו. בני המדינה, אלו ישראל, שהם מסגלין עונות כל ימות השנה. מה הקדוש ברוך הוא עושה? אומר להם עשו תשובה מראש השנה. והם נכנסין ובאין ביום הכיפורים ומתעניין בו ועושין תשובה. והקדוש ברוך הוא מוחל להם. ומה הן עושין? ערב ראש השנה גדולי הדור מתעניין, והקדוש ברוך הוא מותר להם שליש מעונותיהם, ומראש השנה ועד יום הכיפורים, היחידים מתענים, והקדוש ברוך הוא מותר שליש מעונותיהם, וביום הכיפורים כל ישראל מתעניין ומבקשין רחמים אנשים ונשים וטף, והקדוש ברוך הוא מותר להם את הכל."

מין ה"בית יוסף" מדקדק מדוע הטור כתב

בשבילכם אני מניח הכל

הטור באורח חיים (סימן תקפא) כותב שמנהג אשכנז להתענות בערב ראש השנה. סימוכין למנהג זה הוא מביא מדברי המדרש (מדרש נחומא פרשת אמור):

"משל למדינה שהיתה חייבת לַיִפֶס למלך והיה המלך משלח לגבותה ולא היתה נותנת, שהיה השטר גדול. כך בפעם הראשון, ופעם השני היה משלח לגבותה ולא היו נותנין."

"מה עשה המלך? אמר לבני פלטרין שלו, עמדו ונלך עליהם. עד שהן הולכין כמו עשרה מילין, שמעו בני המדינה. מה עשו? התחילו גדולי המדינה יוצאין לאנפטי [לקראת] של מלך."

"אמר להם מי אתם? אמרו לו בני מדינה פלונית אנו ששלחת לגבותינו. אמר להם; ומה אתם מבקשין? אמרו לו; בבקשה ממך עשה עמנו חסד, שאין לנו מה ליתן. אמר להם; בשבילכם אני מניח לכם מחצה."

"עד שהוא בא, יצאו בניו המדינה, אף הן קדמו אותו כמו חמישה מילין. אמר להם ומי אתם? אמרו לו; בני המדינה פלונית ששלחת לגבות ואין לנו כח לעמוד, אלא בבקשה ממך שתרחם עלינו. אמר להם;

אימרת חז"ל המפורסמת "הכל הולך אחר החיתום" - ניצבת היא במלא תוקפה ועוזה, אליבא דחכמי תורת המוסר, גם לענין מצות התשובה. גם יהודי שחטא והרשיע בכל משך ימי חייו עלי אדמות, ובשעה האחרונה קודם פטירתו מן העולם חזר בו והביע חרטה על מעלליו הרעים ושב בתשובה שלימה - תשובתו מקובלת ורצויה לפני המקום ברוך הוא.

כיוצא בו הוא הדין לסוף תקופת השנה - בערב ראש השנה כאשר האדם מתעורר ומפשפש במעשיו בערב ראש השנה ומקבל על עצמו לתקן ולשפר את מעשיו והוא חוזר בתשובה, הרי בכך הוא מתקן למפרע את כל השנה כולה, ואחרית הטובה המתעוררת בסוף השנה עומדת לו להעלות את כל מעשיו מראשית השנה ועד אחרית שנה לטובה ולברכה.

בדרך רמז מציין בעל "קצה המטה" לדברי הכתוב "כי לולא התמהמהנו כי עתה זה שבנו פעמיים". "לולא" אותיות "אלול", כלומר אף אם היינו מן המתמהמהים לשוב בתשובה בחודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, כי "עתה" - ראשי תיבות "ערב תחילת השנה". היינו שבערב ראש השנה "שבנו זה פעמיים" - בתשובה כפולה ומכופלת.

**אימרת חז"ל המפורסמת
"הכל הולך אחר החיתום"
ניצבת היא במלא תוקפה
ועוזה, אליבא דחכמי
תורת המוסר, גם לענין
מצות התשובה. גם
יהודי שחטא והרשיע
בכל משך ימי חייו
עלי אדמות, ובשעה
האחרונה קודם
פטירתו מן העולם
חזר בו והביע
חרטה על מעלליו
הרעים ושב בתשובה
שלימה - אזי תשובתו
מקובלת ורצויה היא
לפני המקום ברוך הוא.**

שנהגו כו-ל-ם להתענות בערב ראש השנה, בעוד שבדברי המדרש מוכח שרק הגדולים מתעניין בערב ראש השנה? הבית יוסף עצמו מסביר שמשום שבדבר שהוא צער לו, כל הרוצה לעשות עצמו 'גדול' עושה.

הרב "חתם סופר" מוצא הסבר נוסף מדוע כתב הטור שהיום כולם נוהגים להתענות, ולדבריו הסיבה היא מכיון שבזמניהם היו גדולים הרבה והיה בהם די כבוד למלך אם אלו יוצאים לקראתו, אך בעוונותינו הרבים במיעוט הדורות ובני עלייה מועטין ולא ימצאו מנין עשרה מתענים וקיימא לן דרוב עם הדרת מלך ומצוה להרגיש עזרה, על כן ההכרח שגם הקטנים ילכו עם הגדולים.

טעם אחר לכך מביא בספר "חיי אדם" (סימן קלח): ערב ראש השנה הוא יום האחרון מן השנה, וקיבלו חז"ל שכל העושה תשובה יום אחד בשנה, חשוב כאילו שב כל השנה, ולכן הנהיגו שכולם מתענים.

אם כי בספר "כתר שם טוב" לרבי שם טוב גאגין זצ"ל, מביע את תמיהתו על המנהג שהכל מתעניין בערב ראש השנה - שאם כן הרי זה נהפך ל"תענית ציבור", ועליהם אפוא מוטלת החובה להוציא ספר תורה ולקרות בפרשת "ויחל משה". אבל המציאות היא שאין נוהגין כן כלל.

אפס שעל תמיהה זו כבר נכתבו הסברים אחדים. בספר "אלף המגן" (סימן תקפא, עד), מנמק זאת בכך שמכיון שתענית זו היא בגדר של מנהג בעלמא, אין זה בגדר "תענית ציבור", וכל יום תענית שצמים בו כדי לשוב בתשובה אין לו דין של תענית ציבור אלא הוא בגדר תענית יחיד.

המנהג בימינו בקהילות אשכנז היוצאים ביד רמ"א, לפטור את עצמם בסעודות מצוה, סיומי מסכתות או ברית מילה וכיוצא בזה. כפי שמובא בספר "פניני רבינו הקהילות יעקב".

"יש בני אדם שנוהגים שלא להתענות ערב ראש השנה, משום חוקות הגויים (שהם נוהגים להתענות ביום חגם). ומיהו בפסיקתא דרב כהנא יש מצוה להתענות בערב ראש השנה, וכן איתא בירושלמי; רבי יונתן ציים כל ערובת ריש שתא. וזה ראייה למנהגינו".

מנהג זה שלא להתענות בערב ראש השנה מובא בעוד אחרונים, נציין רק את דברי המהרי"ל: "מנהג בכל תפוצות ישראל נערות ובתולות אוכלים קודם עלות השחר של ערב ראש השנה" בספר דרכי משה מוסיף "ואני ראייתי הרבה מדקדקים שאכלו מעט כדי שיצאו גם כן דברי הגהות מימוניות שיש נמנעים להתענות משום חוקות הנכרים, לכן אוכלים מעט קודם עלות השחר".

אפס שעל פי תורת הסוד יש קפידא גדולה מאוד שלא לאכול קודם עלות השחר, ולכן הביא הרב שערי תשובה שנהגו רק לשותות תה או קפה.

מיוחדים לערב ראש השנה, מלבד המנהג שתיקנו להתענות בו, וכפי שהוא סובר "טוב שכל אדם ינהוג בתענית זה חוץ מחלוש הרבה וזקן וקטן".

בהקשר למנהג שמובא ברמ"א "ונוהגים לילך בערב ראש השנה על הקברות ולומר בקשות שם", הוא מתריע ומזהיר: "ואל ישים מגמתו נגד המתים, אלא יתפלל להשי"ת שיתן לו רחמים בזכותם".

בשו"ת "יביע אומר" (ד, י"ד לה) מובא שפשט המנהג בזמן הזה בארץ ישראל לעלות לבית הקברות בערב ראש חודש אלול ולא בערב ראש השנה.

כמו כן נוהגים להרבות בצדקה (במיוחד) בערב ראש השנה, צדקה לעמלי תורה ולעניים, על שם הכתוב "וצדקה תציל ממות".

רבי יונתן ציים

ולמנהג אחר שמובא ב"בית יוסף" בשם "הגהות מימוניות":

בזכות החיים

רבינו יוסף חיים זיע"א בספרו "בן איש חי" (פרשת ניצבים) מציין גם הוא מנהגים

בין ה"סימנים" שנהגו בכל תפוצות ישראל לאכלן בערב ראש השנה, מציין רבינו יעקב בעל הטורים גם את פרי עץ ההדר, את האתרוג. ועל אתר מעיר מרן ה"בית יוסף" רבינו יוסף קארו שבגמרות שלנו אין נוסח כזה.

חיזוק לדברי מרן מביא רבי חיים בנבנישתי ("כנסת הגדולה" תקפג) ולדעתו נפל טעות סופר בדברי הטור, וראיה לכך שלכל פרי ופרי כתב הטור טעם למה אוכלין אותו, ואילו לאתרוג לא כתב טעם כלל.

דברים אלו, מציין רבי יצחק (בה"ר חיים) פלאג'י בספרו "יפה ללב", הם דברים המתקבלים על הלב, שהרי אין ראוי לאכול מן האתרוג עד אחר עבוד הושענא רבא, ובכך הוא חולק על דעת אביו. אך קודם לכן הוא מקדים ואומר "סלח לנו אבינו, דלא כן אנכי עמדי לאכול ממין אתרוג שעתיד ליטול ממנו לצאת ידי חובתו בחג הבא אחריו, כי לדידי חזי דהוי ליה כאוכל מצה בערב פסח"...

טעם נוסף להימנעות מאכילת אתרוג בליל ראש השנה, מובא בספר "שולחן לחם הפנים" לרבי יעקב רקח מגדולי רבני לוב, לפי שנאמר בגמרא מסכת יומא (דף יח.) שלא היו נותנים להכהן הגדול בערב יום הכיפורים, אתרוג, לפי שהאתרוג עלול לגרום לביטול הטהרה.

מאידך גיסא, יש מרביתנו שציידו באכילת אתרוג בראש השנה מהטעמים דלהלן:

בספר "בית דוד" כותב רבי יוסף דוד זצ"ל מרבני שאוויקי, שסימן טוב הוא לאכול אתרוג בראש השנה מכיון שהאתרוג קרוי בשם "פרי עץ הדר".

רבי חיים פלאג'י זצ"ל בספרו "רוח חיים" מביא כמה טעמים לאכילת אתרוג בראש השנה, וביניהם הוא מציין שמכיון שאדם הראשון נברא בראש השנה ובו ביום חטא בעץ הדעת, ויש מאן דאמר שעץ הדעת - אתרוג היה. ולכן כדי לתקן את חטא אדם הראשון, אנחנו אוכלים ומברכים.

המנהג בירושלים, מעיד הגאון רבי שמואל מיוחס זצ"ל, לחלק בליל שני של ר"ה אתרוגים, כדי לומר עליו שהחיינו. ועל כך מעיר בעל ה"שדי חמד" (מערכת ר"ה ב, ד.) "ואנכי הצעיר נער הייתי כשיצאתי מעיר קדשנו ירושת"ו כבן עשרים, ולא שמעתי מאכילת אתרוג בליל ר"ה. אבל אין 'לא ראינו' ראייה".

ועם כל זה - מסיים השדי חמד וקובע - "סהדויה דהאי תנא דידן, מרן הפרי אדמה נאמנה, ועם שבהיותנו בחוץ לארץ רחוק לקיים זה כי ביקור יעמוד לנו, ודיינו לקנות אתרוג לקיים מצות החג, אולי נזכה לשוב לארץ הקדושה ושם נוכל לקיים מנהג אבותינו אי"ה".

שנהיה לראש ולא לזנב

מנהג יהודי בבל, לשחוט כבש בליל ערב ראש השנה, חלק מבעלי בתים ובייחוד העשירים שבהם, חילקו מהבשר לעניים בצירוף נתח מראש הבשר כדי שיברכו עליו בליל ר"ה "שנהיה לראש ולא לזנב", כפי שמספר על כך ד"ר אברהם בן יעקב הי"ו, חוקר יהדות בבל בספרו "מנהגי יהדות בבל בדורות האחרונים".

ההתעוררות מסביב למנהג זה הייתה גדולה מאוד. כשבועיים לפני ראש השנה המשפחה קנתה את הכבש, הביאתו לביתה והתחילה לגדלו ולפטמו. ילדי המשפחה התרועעו עם האורח החדש, האכילוהו והשקוהו וגם השתתפו בצערו על כי בקרוב יובל לשחיטה. בני הבית היו מרבים להתערב אם כבש זה לאחר שיישחט ויבדק יצא כשר או טרף. הסקרנים שבהם הטילו גורלות כדי להיווכח מי יזכה בהשערתו. במקרה שהכבש יצא טרף - זו היתה אכזבה גדולה לבני המשפחה, לא רק משום שיש כאן הפסד כסף וטרחה יתירה לקנות כבש אחר במקומו, אלא בעיקר משום שאין זה לסימן טוב.

מטרת מנהג זה - להשתמש בראש הכבש השחוט כדי לשים אותו על השולחן הערוך בסעודת ליל ראש השנה ולקרוא עליו "שנהיה לראש ולא לזנב" בתוספת "זכר לאילו של יצחק אבינו עליו השלום בין אברהם אבינו עליו השלום". בקרב בני המשפחה הייתה הרגשה שהכבש נשחט כדי לכפר על העוונות של בני המשפחה, כדוגמת ליל הכפרות באור לערב יום הכיפורים.

לפני כחמישים שנה לערך, בראות רבני בבל שהעניים סובלים מהוצאות מרובות לקיום מנהג זה ומנהג הכפרות בערב יום הכיפורים, הם ביטלו את שניהם. לגבי שחיטת הכבשים בערב ראש השנה הרבנים ביטלו את המנהג בעיקר מפני החשש שהשוחטים עייפים לאחר עבודה קשה במשך כל הלילה והיום עד הצהריים, והם עלולים לאבד את ההרגשה בבדיקת הסכין אם תהיה פגומה.

עם כניסת השנה החדשה

הננו עשגרים בזאת את ברכותינו ואיחולינו
קמיה, רבני ואברכי העוסדות,
ולכל העסתופפים בחצרות עוסדותינו
ולכל ידידי תועכי ואוהדי בית "אורות חיים
ועשה" בארץ ובעולם ולכל עם ישראל

שתהא השנה
שנת ברכה והצלחה
שנת גאולה וישועה
שנת בריאות ופרנסה טובה

ונזכה כולנו לחוג את החגים הקדושים
הבאים עלינו עתוך שמחה והתעלות

שנה טובה וחג שמח!
עוסדות "אורות חיים ועשה" ישראל

אש-דוד תוקד על המזבח לא תכבה

לחמו על עניי ארץ הקודש ולא משיב פני איש ריקם.

דורש טוב לעמו

ברשות מורי ורבותי! נשמע קולו של הרב שליט"א מקצה אולם בית המדרש הגדול והמפואר שברחוב האדמו"ר מבעלז 43 באשדוד, ועד ללב השומעים בשקיקה את הדרשות הנודעות לשם ולתהילה אשר חודרים חדרי בטן.

שמים! עונים קהל עצום, למעלה משלוש מאות וחמישים צאן עדתו - זקנים עם נערים, עמלי כפיים לצד אברכים בני עלייה. כולם נקבצו באו לשמוע דברי אלוקים חיים, לקחת עימם דברים כהכנה לחג הגאולה - חג החירות שילמדם הרב שליט"א הדרך הסלולה מאבותיו הקדושים זיע"א, זו הדרך העולה בית א-ל. ומצפים בחרדת קודש לשמוע את הדרך אשר ילכו בה, הלא זה אשר ציפינו לו יבוא ויושיענו ולמוצא פיו חיכו זה זמן רב שיופיע בהדרת קודשו בנווה הדרו.

הס מושלך בבית המדרש ופותח הרב שליט"א בדרוש על הפסוק "החדש הזה לכם ראש חדשים". "חודש" מלשון התחדשות, כל ימין יהיו בעיניך כחדשים. ה"חמץ" הוא זה ששוקד על שמרו בבחינת מה שהיה הוא שיהיה, מלומדה "מצוות אנשים מלומדה". "המצה" - פסח מלמדים את האדם לחדש כנשר נעורייכי ולבדוק עצמו בחורים ובסדקים.

"המזוזה" של אשדוד

אשדוד. עיירה דרומית אשר נהרו אליה בני עלייה לקיים דברי הרמב"ם שירחיקו את עצמם אל המדבריות, בברכת ה' עליה "ממדבר מתנה וממתנה נחליאל" זכתה אשדוד להיות נחלת א-ל עיר גדולה לאלוקים לתורה ולחסידות.

אך דא עקא שהבעל דבר נעץ טלפיו בכניסה לעיר והיה למצער לאוהבי ה' ולחושבי שמו, עד שקם הצדיק בנן של קדושים הרב דוד חנניה פינטו שליט"א - הוא הגבר אשר זקנו הקדוש הרב יאשיהו פינטו זצוק"ל זיע"א (בעל הריא"ף על עין יעקב) ביטל את העבודה זרה. עמד הרב כתריס בפני הבעל פעור וכדוד בפני גוליית והכריז "זה כנגד זה עשה אלוקים".

וכנגדו של אותו גוליית בנה הרב את קהילתו הקדושה היא קהילת "באר משה", ובחמישה אבני בניין פגע בגוליית ובזה כרע שכב כארץ, וכך ביטל את כוחו של הס"מ בכניסה לעיר עד שכל תושבי העיר אומרים כי קהילת באר משה זו "המזוזה" של אשדוד כנאה וכיאה לעיר של תורה וחסידות.

ומני אז נוהג כבוד הרב שליט"א לפקוד את קהל קודשו באופן קבוע בחגים וזאת על מנת לחזקם בדרך ה', על פי תורת אבותיו ורבותיו הקדושים. לשמוע את אשר על ליבם לכוונם בעצה ותושייה ולעמוד מקרוב על צרכי עמך בית ישראל המרובים, וממקום מושבו באשדוד פורש

אורות ומראות

מוסדות
"אורות חיים ומשה"
אשדוד

זמן קיץ במוסדות
"אורות חיים ומשה"
אשדוד נפתחו
בסימן תנופת
עליה והתחדשות.
אנו מגישים סקירה
על מוסדות "אורות
חיים ומשה" אשר
תחת חסותם יוצאים
כל יום, כל שעה,
עשרות יהודים
משבי לפדות
רוחנית, ומקבלים
את התורה באהבה

מורנו ורבנו מקבל ממרן הגרמ"י את ספרו

מורנו ורבנו שליט"א בשיחה לבני הישיבה הגדולה – אשדוד

זאת בחוס רב, והודיעו שבעזרת ה' יתברך גדול יהיה כבוד הבית הזה וכי מילת המפתח שלהם היא "עשייה למען שמו באהבה".

שבת אחים גם יחד

הרב שליט"א הדגיש בפני חברי וועד הקהילה את מעלת מאמר חז"ל שאמרו "גדולה לגימה שמקרבת" והרחיב מאוד בחשיבות הדבר לגיבוש הקהילה ובאמירת "לחיים" בצוותא בסעודות מצווה כגון מלווה מלכה, סעודה שלישית, סעודות סיום על מסכתות שנלמדות במסגרת הקהילה עם הרב אהרון יעקבי שליט"א ובמסגרת הכולל, סעודות שייערכו בשיתוף נשות הלומדים על מנת לקיים "אוקירו לנשותייכו".

שמועה טובה תדשן עצם

הבשורה הטובה והמרנינה לשמע התפתחות הקהילה פרשה כנפיים וחיש מהר הביאה קהל עצום מתושבי העיר להסתופף בחצר הקודש "שמחתי באומרים לי בית ה' נלך" ומגיעים אף מאזורים מרוחקים, כך שנשקלת האפשרות בוועד הקהילה לרכוש ספסלי ישיבה נוספים עבור החברים החדשים בבחינת "הרחיבי מקום אהלך" וכל אלו היו תוצאות ההחלטות שנתקבלו על ידי **מורנו שליט"א**.

קימחא דפיסחא

עוד בדרשתו הרחיב **הרב שליט"א** בעניין "כל דכפין ייתי וייכול" כהכנה לחג הפסח ואשר על כן פתח בזה הרמ"א

הרב דוד אלמליח הי"ו, הרב בנימין תורג'מן הי"ו. כולם מסלתה ומשמנה של הקהילה בעלי מאור פנים ואנשי עשייה למען הכלל תוך ביטול עצמי.

אז נדברו ידאי ה'

באסיפה הראשונה שהתאספו חברי הוועד התגבשו החלטות על פעילויות מגוונות לטובת בני הקהילה. כגון - "מתמידים" לילדי הקהילה מכיתות ב' עד ו', "קבלת שבת" לילדי הקהילה. לילדים הבוגרים יותר מכיתות ז' עד ח' קריאת "שניים מקרא ואחד תרגום" עם פירוש רש"י לפני הדלקת נרות שבת קודש, ספרייה תורנית לילדי הקהילה ובה יוכל כל ילד לבחור לו ספר לקריאה על טהרת הקודש. ללימוד ליל חג השבועות יוכלו להצטרף גם הילדים בהשגחה וברמה המותאמת עבורם שזהו חידוש נפלא ומרענן, וכל זאת כמובן יכלול פרסים והפתעות והגרלות לילדי החמד. כמו כן הבאת מרצים ומרצות מן השורה הראשונה להוסיף דעת וחכמה לקהל הקדוש.

כאשר נכנסו חברי הוועד אל הקודש פנימה, הביע **מורנו שליט"א** את שמחתו הגדולה ונחת הרוח שנעשו לו, ובטוב ליבו פרש חסותו על כל הפעילויות והוסיף מדליה עוד בגודל שמחתו, והכריז על פתיחת **כולל ערב** לעשרים ושישה אברכים עם בעלי בתים, על מנת לקדם אישית וכן על קיום ה"בר בי רב דחד יומא" עם סעודה גדולה למשתתפים ולא נח נפשיה עד אשר הכריז על הגדלת **כולל יום**, אשר בין כך הינו המאור הגדול של אשדוד העומד כיום על מאה אברכים מבני עלייה.

חברי הוועד הודו ל**רב שליט"א** על כל

ברוך אומר ועושה

ומעולם האצילות של דרשות נעלות עובר **הרב שליט"א** לעולם העשייה כדי שיהיה בו אחיזה של ממש, מה ה' דורש ממך להיות ברוך אומר ועושה. וממשיך הוא בדרוש נפלא החודש הזה "לכם" נאמר ולא "לך" ללמדנו פסח הוא חג הגאולה שלנו כעם, כציבור. ההתחדשות שלנו היא כציבור ובכח הכלל, כי ציבור חזק באמונתו ודתו הינו חממה ומסגרת בונה ליחיד להנחותו בדרך ה'. אשר על כן מביע הרב את חזונו להתחדשות הקהילה המפוארה שיהא כלל שהוא צריך לפרט ופרט שהוא צריך לכלל.

קהילה לתהילה

"מי לה' אלי" קורא **הרב שליט"א** לבוא לעזרת ה' בגיבורים כאיש אחד בלב אחד, לבוא בברית יחד.

מיד בתום הדרשה נאספים אגודות אגודות להיוועץ יחדיו על מנת לקיים רצונו של צדיק ונמנו וגמרו להמליך עליהם את כבוד הרבנים: הרב הגאון רבי ידידיה אסרף שליט"א, הרב הגאון רבי ניסים יעקב עטייה שליט"א, הרב הגאון רבי אבנר רווח שליט"א, הרב הגאון רבי שמואל עזריאל שליט"א והרב הגאון רבי מרדכי אוחיון שליט"א, לוועד הרוחני של הקהילה שעל פיהם יישק כל דבר.

ועל ידם הוועד הפועל הוא: יושב ראש הקהילה - הרב אליהו פינטו הי"ו, הרב משה אלקובי הי"ו, הרב יצחק שטרית הי"ו, הרב יוסף נאמן הי"ו, הרב משה בניסטי הי"ו, הרב מרדכי נאמן הי"ו, הרב רפאל לוי הי"ו, הרב אליעזר מלכה הי"ו,

מעמד קבלת התורה בחג השבועות

מחזה נורא הוד נראה בליל חג השבועות במוסדות "אורות חיים ומשה" אשדוד. ממרחקים נשמע קול התורה של כארבע מאות אברכים ובני תורה (!) אשר נקבצו ובאו ללמוד בצוותא במשך כל הלילה כנהוג בכל קהילות ישראל, מי בלימוד ומי בתיקון על פי מה שייסדו רבותינו המקובלים.

הלומדים נקבצו מכל רחבי העיר, ואף כי הדבר כרוך בהליכה רגלית מרובה- נאספו אנשים רבים ללמוד בבית הכנסת הגדול ובמבואותיו ולאחר שהכל התמלא עד אפס מקום, נפתחה אף עזרת הנשים ללימוד.

גם מקומם הטהור של תינוקות בית רבן לא נפקד בלילה הקדוש הזה, ועל כן הכינו עבורם מסגרת לימודית מיוחדת שנמשכה לאורך כל הלילה ובה למדו כמאה ילדים! בלי עין הרע. וכמובן שולבו בתוכנית עבורם פרסים והגרלות על מנת לעודדם ולחזקם בלימוד, ובכך יכולים היו אבותיהם לישב בשקידה בלימודם בנחת.

אחד האברכים הגדיר את המעמד הנשגב בפשטות "כל פסיעה שפסעתי לכאן הייתה שווה ולו רק בכדי לחוות את הריתחא דאורייתא"...

כאשר שמע נשיא המוסדות מורנו הצדיק **רבי דוד חנניה פינטו שליט"א** שרבים מבקשים להסתופף בחצר הקודש, שמח שמחה גדולה על כי המקום הוא מגדלור של תורה ואיחוד לכלל האברכים בני התורה, והורה להעניק להם מענק מיוחד לכבוד חג השבועות. האברכים שיחיו הודו ל**רב שליט"א** נרגשות על טוב ליבו וסיועו למען הרמת קרן התורה.

בעיצומו של יום חג השבועות, התקיים מעמד תורה מיוחד שנשא את השם "חציו לה' וחציו לכם" ובו התכנס הציבור הרחב לאחר סעודת החג ומנוחה קצרה - בבית הכנסת המרכזי.

במהלך הכינוס הזה הרווה הציבור צימאנו הרוחני במגוון של שיעורים ושיחות מפי רבנים ידועי שם, ראשי ישיבות וראשי כוללים. את המשא המרכזי מסר המרא דאתרא רב העיר הגאון **רבי יוסף שיינין שליט"א** ובו נערך פלפול עם רבני הקהילה שליט"א והאברכים בנושא מצוות יישוב ארץ ישראל ותורתה.

ההצלחה הגדולה בסייעתא דשמיא, שליוותה את היום הארוך והקדוש הזה- העניקה נקודה למחשבה ליזום פעילויות ברוכות נוספות כגון אלה למען הציבור.

על מעלת הלימוד בתקופת "בין הזמנים" ובחשיבות כתיבת חידושי תורה, והביא לכך מעשיות ממרן **הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ שליט"א**, שעל אף גילו המופלג עדיין מחבר ספרים ואף זכה **הרב שליט"א** לקבל את ספרו בצירוף הקדשה אישית שבה מגדיר הוא את **כבוד הרב שליט"א** בהגדרה ייחודית ונדירה ביותר "ידידינו וידיד ה'".

גם **רבנו שליט"א** העניק לו את ספריו המפוארים שנדפסו זה עתה במהדורה חדשה ומורחבת. זוהי הסדרה אשר תפסה מקום של כבוד במזרחו של עולם התורה, אלו הספרים "פחד דוד" על התורה.

בסיום דרשתו הכריז **רבנו שליט"א** כי ישיבת "בין הזמנים" לבחורים ולאברכים ולכל בני העיר תתקיים באופן רצוף מעתה ועד עולם, בסייעתא דשמיא כלשון קודשו.

משכנותיך ישראל

עוד הכריז **הרב שליט"א** כי על מנת לעודד את בני התשחורת בלימודם ברצונו להעניק הטבה מיוחדת לאברכים הצעירים שנישאו זה עתה, על מנת שיוכלו לשקוד על התורה ללא טרדות ובפרט בראשית נישואיהם ולכן החליט בשיתוף עם **הרבנית תחי'** להעניק שתיים עשרה דירות לשניים עשר אברכים חתנים חדשים מבני הקהילה בעלות סמלית של חצי מחיר, ובהסדר זה יוכלו הזוגות הצעירים הללו להתגורר שנתיים ימים ממועד נישואיהם, ובמקרה של ריבוי פניות - תיערך הגרלה.

האברכים הצעירים וכן אברכים שזה עתה זוכים לחתן את צאצאיהם הודו על כך ל**רב שליט"א** בהתרגשות רבה ואמרו כי אבן כבדה נגולה מעל ליבם.

כמים הפנים לפנים

כאות הוקרה, הערצה והערכה רבה החליטו אברכי הקהילה להפתיע את **כבוד הרב שליט"א** ובישרוהו כי הם מקבלים על עצמם לסיים את כל הש"ס בבלי בזמן קיץ כתוספת חיזוק לסדרי הכולל הקיימים ולהגישם ב"טנא" העולה בגימטריא שישים. **מורנו הצדיק שליט"א**, אשר לימוד התורה הוא משאת חייו ונפשו - הודה על כך בהתרגשות מרובה ואמר כי זוהי מתנה גדולה בעבורו. וכך באהבה וחובה הדדית נפרדו בני הקהילה **מרבם הנערץ והאהוב שליט"א** מתוך דריכות וציפייה לשובו לציון במהרה.

ראש הישיבה הגאון רבי שלמה רבינו שליט"א

הגרא"ל שטיינמן מלווה בראש הישיבה בבואו למסור שיחה בישיבה

את הלכות הפסח ומחובתו של כל אחד כיחיד וכקהילה לתת את הדעת והלב על שכנו כדי שלא יישאר יהודי אחד ללא צרכי החג. וכדרכו בקודש, ברוך אומר ועושה פיזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד - חילקו במשרדי הקהילה תלושי קנייה בסכום כולל של מיליוני שקלים לכל דכפין בצורה מכובדת, במתן בסתר על מנת שלא לבייש את הנזקקים בערב החג.

קול התורה ללא הפסקה

גם לבחורי החמד ולאברכים היקרים שיחיו, העניק הרב מזמנו היקר בדרשה עמוקה במסגרת "ישיבת בין הזמנים", בה שקדו כמאה ועשרים לומדים בבחינת "וירא מנוחה כי טוב ויט שכמו לסבול" וכך קול התורה שהיא מגנא ומצלאל לא פסיק.

אף לאחרונה פרש **הרב שליט"א** חסותו הקדושה גם על בני **הישיבה הגדולה אשדוד**, ומכוונם בדרך האמת על ידי שיחות קודשו הנמסרות אחת לשבוע.

וכמלאך העומד על הפרח ואומר לו "גדל" כך עמד **מורנו שליט"א** על פרחי הכהונה וצורבא מרבנן וחיזקם ועודדם

ראיון עם ראש הישיבה הגדולה באשדוד ראיתי בני עלייה והם ב...אשדוד

הגראי"ל שטיינמן שליט"א בשיחה בהיכל הישיבה

הגר"ד פוברסקי שליט"א בשיחה בהיכל הישיבה

עתה "בזמן קיץ", מבוקש ראש הישיבה שליט"א על ידי ראשי ישיבות לצעירים למסור שיעורים בפני הבחורים, על מנת שיטעמו צעירי הצאן אשר עולים בזמן הבא עלינו לטובה לישיבות הגדולות את טעמה של תורה ממי שקיבל ממרנן ראשי הישיבות וזכה ליצוק מים על ידיהם.

הפנינו במסגרת הראיון מספר שאלות מרכזיות לראש הישיבה שליט"א ובכך ניסינו להציג בפני קוראי הראיון שיחיו- את מהותה המיוחדת של הישיבה.

שאלה: כבוד הרב, מהו סוד ההצלחה של הישיבה, שכפי הידוע שמה הטוב הולך למרחוק?

תשובה: הדרכתם והכוונתם של גדולי ישראל שליט"א היא היא סוד ההצלחה. אנו מתייעצים לגבי כל דבר עם מרן ראש הישיבה הרב שטיינמן שליט"א, ממש על כל צעד ושעל. מרן שליט"א אף נכח בכנס היסוד של הישיבה ומסר גם כן שיחה בתחילת "זמן קיץ". כמו כן מרן הרב מיכל יהודה ליפקוביץ שליט"א מעורה בכל מה שנעשה בישיבה.

שאלה: מהי שיטת הלימוד בישיבה?

תשובה: במילה אחת- פוניבז'. כמי שקיבל ממרן הרב שך זצ"ל, אנו מקפידים ללמוד המסכת מרישא ועד גמירא. סיימנו את כל מסכת בבא בתרא, ובזמן אלול מתחילים בסייעתא דשמיא את מסכת מכות ובזמן חורף- מסכת כתובות. בכל שבוע נערך מבחן בבקאות וכל מגמתינו היא שייצאו משיבתנו בבוא העת תלמידי חכמים בעלי ידע במסכתות שלמות, ולא דף מכאן ודף משם. מרן הרב שך זצ"ל דיבר עימי בזמנו בהרחבה על הספקים, ויבדל לחיים ארוכים- מרן הרב שטיינמן שליט"א, האיר לי באור חדש את נושא העמידה על נקודות שקיים חוסר שימת לב לגביהן, ולאורם אנו הולכים ומתורתם אנו יונקים.

שאלה: האם צוות הרבנים מורכב גם מיוצאי ישיבת פוניבז'?

תשובה: כן. הרב הגאון רבי אליעזר שטיינמן שליט"א שהוא גם נכד של מרן שליט"א, וכן הרב הגאון רבי יחזקאל שניידר שליט"א. אחת לשבוע מגיע הרב דיסקין שליט"א ראש ישיבת "אורחות

"הרב הגאון הרב שלמה רביבו שליט"א מבחירי ישיבת פוניבז' המעטירה, התמנה לעמוד בראש הישיבה הגדולה שנפתחה באשדוד", כך עברה השמועה מפה לאוזן.

הרב רביבו שליט"א הינו אחד מן המיוחדים שבחבורה- הוא זכה לגדול על ברכיו של מרן ראש הישיבה הרב שך זצוק"ל ואף למד עימו חברותא מידי ליל שבת קודש.

לאחר נישואיו, המשיך ללמוד בכולל פוניבז' ונפשו נקשרה בנפשו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן שליט"א, עד כי זכה להצטרף לחוג המצומצם של האריות שבחבורה בשיעור בחומש אשר נערך מידי יום בביתו של מרן שליט"א.

נוסף על כך לומד הרב רביבו שליט"א בחברותא עם מרן שליט"א בקביעות בכל שבת קודש. וכן זכה לחבר סדרת ספרים חשובים בשם "משנת שלמה" על מסכת עבודה זרה- אלו שיעורים שמסר לבחורים מישיבת פוניבז', וכן הסדרה כוללת שיעורים על מסכת כריתות אשר נמסרו מפיו לבחורים בישיבת "בית מתיתיהו".

אשר על כן עם היוודע דבר פתיחת הישיבה, צבאו על דלתות הרישום כמאתיים בחורים מִפְּאֶרֶי הישיבות לצעירים שכל חפצם ורצונם לזכות להימנות על החבורה המצומצמת של בני העלייה. בירור אחר בירור נערכו על ידי ראש הישיבה הרב רביבו שליט"א, והרב הגאון הרב דיסקין שליט"א ראש ישיבת "אורחות תורה", הבחורים נבחנו בסוגיות שונות ובכך עמדו על טיבם. וכך בזמן אלול התשס"ט זכו לחבוש את ספסלי הישיבה המעטירה שמונה עשר בחורים מטובי הישיבות.

ניסינו להיכנס אל הקודש פנימה בשיחה אצל ראש הישיבה הרב רביבו שליט"א, על מנת לעמוד על סוד הצלחתה של הישיבה, אשר למרות היותה חדשה יחסית- כבר הולך שמה לפניה למרחוק כאחת הישיבות הוותיקות.

למרבה הפלא נאלצנו להמתין מספר ימים לראיון המיוחל וזאת בשל סדר היום הצפוף מאוד של ראש הישיבה שליט"א. כיון שמלבד הקביעות בלימוד עם מרן הרב שטיינמן שליט"א- מוסר ראש הישיבה שיעור בכל מוצאי שבת קודש ב"מנחת חינוך" לחבורות תלמידים מישיבות פוניבז', אורחות תורה וקריית מלך. אלו הן ישיבות המהוות את "המזרח" של עולם הישיבות כיום.

תורה" למסור שיעור, ולעיתים תכופות מגיע הרב חזקיהו מיישקובסקי שליט"א לשיחה בישיבה. גם ראשי ישיבת פוניבז' הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א והגאון רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א מגיעים מידי פעם למסור שיעורים בישיבה. כולם באים במסירות מבני ברק.

שאלה: אז מדוע דווקא אשדוד, מדוע לא בחרתם לפתוח את הישיבה בעיר הישיבות בני ברק?

תשובה: כי כאן זהו מקום שאפשר "לגדול". לעיתים דווקא השממה הרוחנית מבחינת ישיבות (כוללים- יש רבים ברוך ה'), היא היתרון הגדול. זה פשוט בונה את הבחור בקו ישר וברור ושיאה מונח בלימוד ללא הפרעות מסביב, ודי למבין.

שאלה: מהן הדרישות מן הבחורים?

תשובה: שיהיו מונחים בתורה ויראת שמים, שיהיו תלמידי חכמים ועובדי ה'. אמחיש לך את הדברים- בליל פורים לאחר קריאת המגילה למדו הבחורים כשלוש שעות בתענית דיבור... אורה זו תורה, "קיימו וקבלו" כפשוטו. זה נקרא שראשו של הבחור מונח בלימוד בכל עת וזמן,

על כל בחור כבן של הקב"ה. ועל כל הורה ומחנך לדעת כי מלבד לימוד והדרכה לחיים עצמם- יש להעניק חמימות ורגש לילדים.

בשבתות אני לומד עם הבחורים לאחר הסעודה, כל אחד על פי מה שבאמצעות זה יהא ניתן לחזק אותו רוחנית- אם זה ב"שב שמעתתא" ואם זה ב"מנחת חינוך" או לימוד גמרא ואף חומש. כל אחד ואחד על פי המותאם לו, עד כדי כך שנוצר מצב בו הבחורים אינם מוכנים לנסוע לביתם להשתתף בשמחות משפחתיות הנערכות בשבת...

בד בבד עם כל הרגשות החמים הללו אנו נושאים תפילה מעומק הלב לבורא העולם על כל בחור ובחור. וכך- בליווי עמל רב ובתפילה נרגשת לה' יתברך, אנו מקווים אל ה' שיעניק לנו סייעתא דשמיא מלוא חופניים לאחר שאנו עשינו את השתדלותנו. ויהי רצון שנזכה לראות ברכה בעמלנו - אלו הבנים.

לאורם נלך

ביקשנו מהרב רבינו שליט"א, כמי שיצק מים על ידיהם של מרנן ורבנן- שישתף אותנו במעשה משולחנם של גדולי הדור שליט"א לחיזוק ציבור הקוראים, והוא נאות לספר לנו.

באחת הפעמים שאל אותי מרן הרב שטיינמן שליט"א מה הדין לגבי אדם ששכח לומר "רצה" בברכת המזון בשבת, ואכן בהלכה נפסק שעליו לחזור על הברכה. גם אם הוא מסופק- עליו לחזור משום "שיגרא דלישנא דמסתמא לא אמר רצה" (דהיינו- שמן הסתם הוא לא אמר רצה, כיון שאינו רגיל בלשונו כך בימות החול).

וכאן שאל מרן הרב שטיינמן שליט"א- מה הדין באחד שאינו אוכל לחם בימות השבוע ומסופק בשבת אם אמר "רצה"- האם עליו לחזור או שמא לא? ואנכי עניתי כי מן הסתם שגורה על פיו ברכת "רצה" ולכן אינו צריך לחזור, ואכן הוא הסכים עימי.

הבנתי כי הוא התכוון בשאלתו לגבי, והעזתי לשאלו בחרדת קודש- כמה זמן הראש ישיבה מרן שליט"א אינו אוכל לחם בימות החול? ולא זכיתי לקבל ממנו תשובה על כך, אולם מפי בני ביתו הבנתי שזה מעל לחמישים שנה שמרן שליט"א אינו אוכל לחם בימות החול!... כך עולים ומתעלים לגדלות כזו ולדרגות נשגבות, שזכה בסייעתא דשמיא להגיע אליהן.

יורשה לי להדגיש כאן נקודה נוספת- גם מבחינה גשמית מקבלים הבחורים בתמיכתו של כבוד הרב שליט"א, הכל בכל מכל. כבוד הרב שליט"א מקפיד מאוד על כך שהבחורים והצוות יקבלו הכל ושלא יחסר להם מאומה על מנת שיוכלו לשקוד בנחת על תלמודם, והדבר חשוב מאוד בעיניו.

ובאמת מעל במה מכובדת זאת אנו רוצים להודות לכבוד מורנו הרב שליט"א העושה עבורנו לילות כימים, ונברכו בבחינת "מים על ימי מלך תוסיף" בבריאות גופא ונהורא מעליא. ויהי רצון שהקב"ה יזכה אותו תמיד להמשיך בעבודת קדשו, להגדיל תורה ולהאדירה, וזכות לימוד התורה הקדושה הבוקע מהיכל הישיבה הקדושה ומכל שאר מוסדות התורה שבשניאותו- תגן בעדו ובעד בני ביתו לברכה והצלחה.

אלה: לסיום, רציתי לגעת בנקודה
קואבת המוכרת כיום לצערנו בציבור
החרדי- "מגפת הנושרים"...

תשובה: הגאון הרב גרשון אדלשטיין שליט"א ראש ישיבת פוניבז', אמר לי פעם באחת מן השיחות שזכיתי לשוחח עימו- "הבעיה של הבחורים ש'נופלים' זה מכיוון שחסרה להם חמימות.

ידוע הסיפור המפורסם בעולם הישיבות, שפעם הרב גרשון שליט"א נתקל באחד מבחורי הישיבה שצווארון חולצתו לא היה מסודר כראוי. הוא ניגש אליו ויישר וסידר לו אותו, והבחור שהיה נתון במשבר- כל כך התרגש מכך וזה הציל אותו מנפילה רוחנית שכבר עמד על פתחה... כל זאת מחמת רגש החמימות שהיה במעשהו של ראש הישיבה שליט"א, אשר העניק מסר לבחור כי למישהו אכפת ממנו וממעשיו.

זאת אכן ההנחיה שלנו לצוות הישיבה- אם ישנו בחור עם קשיים רוחניים יש לקדם אותו תוך מתן בלתי פוסק של חמימות ועידוד, להיות ממש כאבא בעבורו. לדאוג לכל בחור גם מבחינה גשמית שלא יחסר לו מאומה, ואכן העובדה הזו נזקפת לזכותו של מורנו רבי דוד חנניה פינטו שליט"א אשר דואג בלב שלם שלא יחסר מאומה כאן, מלבד תמיכתו הרוחנית כמובן- וכל זאת על מנת שהבחורים יהיו בני עלייה, כפשוטו.

פעמים רבות אני "תופס" בחור ומניח ידי על כתפו, וכך אנו מסתובבים יחד ומשוחחים ואנכי משתדל להטות אוזן קשבת לליבו של הבחור, כי יש להסתכל

הגאון רבי גרשון אדלשטיין בשיחה בהיכל הישיבה

ואכן מיד לאחר פורים הם חזרו על לימוד של שבועים דפי גמרא עם פירוש תוספות ואף נבחנו על כך.

מחזה נפלא היה לראות את היכל בית המדרש מלא בעת כזאת של סוף זמן חורף, ולשמוע את קול התורה עד לשעות המאוחרות של הלילה. ודרך אגב- אני סבור שעובדה זו נותנת מענה גם לשאלה הקודמת ששאלת...

שאלה: בדור שבו אנו חיים- האם
הבחורים מוכנים לקבל את הדרישות
הללו?

תשובה: ראה, שאלה שכזו יש לה תשובה אחת ויחידה והיא- נשיא מוסדותינו הגאון הצדיק בנן של קדושים רבי דוד חנניה פינטו שליט"א.

כבוד הרב שליט"א מוסר שיחה שבועית לתלמידי הישיבה באמצעות הטלפון, ובשיחותיו הבוקעות מן הלב חשים בבירור את עוצמת הענווה שלו. כל מי שזוכה לראות את כבוד הרב שליט"א ולשמוע את שיחותיו הנפלאות, מיד מושפע מן הענווה והפשטות שלו וזוהי העובדה שהבחורים נעשים ככלי קיבול מכיוון שכלל יש בידינו "עקב ענווה- יראת ה'".

אומר לך דבר בנימה אישית- אנכי אוהב מאוד לשמוע את שיחותיו של מורנו שליט"א. יש בו את הכח לחדש דברים ולהאיר אותם באור של הבנה מעמיקה המותאמת כל כך לדורנו אנו. בשיחותיו המרוממות הוא משלב "ווארטים" (חידושים) נפלאים ורעיונות מוסריים החודרים לליבו של כל אחד ואחד. הרב שליט"א מעניק לשומעיו את היכולת לחוש ולהרגיש את הדברים, ומעורר את שימת הלב לדברים שעד כה לא התבוננו בהם בעמקות והוא מחייה אותם לפנינו.

"צה"לי ורזני יושבת ציון כי גדול בקרבך קדוש ישראל"

ברגשי גיל ושמחה מתוך יראת הכבוד, יביע פינז רננות בשירות ותשבחות בברכת
בסימן טוב ובמזל טוב אל מול קדם הגאון הצדיק שושלת היוחסין

רבי חיים שמעון פינטו שליט"א

לרגל הבחרו לכהן פאר כרבה הראשי לעיר אשדוד יע"א

יהי רצון שנזכה עוד רבות בשנים לזכות ליהנות מזיו אורו המאיה, וירחיב גבולות
הקדושה הכשרות והטהרה בעירנו ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריאות גופא
ונהורא מעליא ומתוך שמחה שלמה, לרומם כבוד שמים ולזכות את הרבים מתוך
הרחבת הדעת להגדיל תורה ולהאדירה עד ביאת גואל צדק בב"א.

"אורך ימים ושנות חיים יוסיפו לך"

בשם מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מוסדות "אורות חיים ומשה"

הקדש "פחד דוד"

מוסדות "פניני דוד" ירושלים

▼ ראש ישיבת פונביז הרב גרשון אדלשטיין שיחה בפני בני הישיבה ▼

▲ הגרב"ד פוברסקי שליט"א בשיחה בהיכל הישיבה ▲

▲ הגר"ח פינטו שליט"א במוסדות אורות חיים ומשה ▲

▲ מו"ר מעניק לראש הישיבה הרב מיכל יהודה לפקוביץ את ספריו החדשים "פחד דוד" על התורה ▲

▲ הרב חיים פינטו שליט"א במוסדות אורות חיים ומשה ▲

▲ ביקור גומלין אצל רבי חיים פינטו שליט"א ▲

▼ מו"ר שליט"א בתפילה לקראת הימים הנוראים הבעל"ט ▼

▼ שיעור בביכ"נ קול חיים ברעננה לצידו בנו ר' רפאל פינטו רב בית הכנסת ▼

▲ גבאי קופת החסד אשדוד אצל מורנו ורבנו שליטא ▲

▼ הגר"ג אדלשטיין שליט"א מקבל את הספרים "פחד דוד" עה"ת מהגר"ד פינטו ▼

▲ הגראי"ל שטיינמן שליט"א מקבל את הספרים פחד דוד עה"ת מהגר"ד פינטו ▲

▲ הרב שטיינמן שליט"א בשיעור בישיבה הגדולה אשדוד ▲

מוסדות
פניני דוד ירושלים

מוסדות
שובה ישראל

מוסדות
נתיבי חיים ומשה

מוסדות
אוצרות חיים

מוסדות
אורות חיים ומשה

הילולא דצדיקיא

לקראת הילולת
המאורות הגדולים רבותינו הצדיקים הקדושים
רבינו חיים פינטו הגדול זצוק"ל וזיע"א
ונינו

רבינו משה אהרן פינטו זצוק"ל וזיע"א
החלים בחודש אלול - חודש הרחמים והסליחות

יום ההילולא
ביום ראשון ה' באלול תש"ע (15.8.10 למנינם)
בהשתתפות בניו ונכדיו, אבות העיר ונכבדים

יתקיים סדר לימוד תיקון כרת
ולאחריו

אמירת סליחות ברוב עם

ברחבת קבורת הצדיק בבית העלמין באשדוד
בהשתתפות בני ונכדי הצדיק

תפילת ערבית בשעה 20:00

תחילת הלימוד בשעה 21:00

"תהי השעה הזאת שעת רחמים ועת רצון" אכ"ר

ניתן להעביר שמות לתפילת הצדיקים בפקס: 1532-6433605